

Пролетарии всех стран, соединитесь!

УМОВЫ ПАПДПІСКІ:

На 1 м-ц 30 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-ца—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.

Змена адрэсу: мясцавага—10 к., імя-гародняга—20 к.

ПЛАТ

За радок 50 к.
Насярод прышма
Згодна з бараца

Падпіска і аб'ява прымаюцца: У Гал. Канторы газ. «Звязда» (трэці паверх) ад 8 гадз. раніцы да 3-яе гадз. дн. У аруговых гарах: Бел. Дзярж. Выдавецтва і на ўсіх пашт.-тэл. канторах.

РЕДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

8945. Г. ЛЕНИНГРАД
Университетская набережная 7/9
Фундамент, Библиотечке Лен. Гос. Уни. верситета
Фабр-дек.

Рэдакцыя і галоўн. кантора **ЧАЦЬВЕР, 29 САКАВІКА**
1928 г.
№ 75 (2882)
Комт. асоблага нумару Усоды 5 мск.

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дн.; тэлефон № 10-74. 2) Сэкрэтар рэдакцыі—ад 12 да 2-яе гадзін дн., тэлефон № 6-19. 3) Начм. рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.

Кіраўн. Гл. Кантора Кантора абвештакі падпіскі тэл. № 781.

Год выданьня дванаццаты.

нае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ

- * Старшыней польскага сойму абраны пэпэсавец Дашынскі.
 - * Жэнэўскія „міратворцы“ б'яцца ініцыятывы СССР і Нямеччыны.
 - * Баварскія камунары ў БССР.
 - * Прывітаньні Максіму Горкаму.
- ПА БССР:**
- Падрыхтоўка да вясеньняй сяўбы.
 - Як праходзіць самаабкладаньне.
 - Ухабы рацыяналізацыі вытворчасці.
 - У Менск едзе Маякоўскі.
- ПЕРАДАВАЯ—Намэдыя працягваецца.
 - МАКСІМ ГОРКІ.
 - ПЕРАМОГА БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА.
 - ФЭЛЬЕТОН—Сэрцы трох.

Камэдыя працягваецца

Інцыдэнт пры адкрыцьці польскага сойму новага складу, як кажа лепш, характарызуе тую «канстытуцыйную камэдыю», якая на спынаецца ў фашысцкай Польшчы. Як толькі рад левых дэпутатаў у часе тропнае прамовы перадававага караля Польшчы голасна выказалі сваю думку аб фашысцкім урадзе Пілсудскага, гэты дэпутат быў зарав-жа паваўлены ўсякіх дэпутатскіх прывілей, абкружаны штыкамі, зьбіты і пасаджаны ў адзіночку ахрані.

Праўда, досыць аднадушны пратэст рэшты «абраннікаў народу», якія справядліва спалоталіся, што чаго добрага і іх спаткае такі-ж лёс у выпадку, калі і яны спрабуюць «сметь свое сужденіе иметь» (а гэта, відаць, ня выключана, няручючы па стракатасьці складу сойму), прымусяў урад таксама зарав-жа пасадзіць арыштаваных дэпутатаў зноў на іх лаўкі.

Інцыдэнт пры адкрыцьці польскага сойму новага складу, як кажа лепш, характарызуе тую «канстытуцыйную камэдыю», якая на спынаецца ў фашысцкай Польшчы. Як толькі рад левых дэпутатаў у часе тропнае прамовы перадававага караля Польшчы голасна выказалі сваю думку аб фашысцкім урадзе Пілсудскага, гэты дэпутат быў зарав-жа паваўлены ўсякіх дэпутатскіх прывілей, абкружаны штыкамі, зьбіты і пасаджаны ў адзіночку ахрані.

Праўда, досыць аднадушны пратэст рэшты «абраннікаў народу», якія справядліва спалоталіся, што чаго добрага і іх спаткае такі-ж лёс у выпадку, калі і яны спрабуюць «сметь свое сужденіе иметь» (а гэта, відаць, ня выключана, няручючы па стракатасьці складу сойму), прымусяў урад таксама зарав-жа пасадзіць арыштаваных дэпутатаў зноў на іх лаўкі.

Але ўся гэта «гісторыя» першага пасаджэньня новага сойму, паўтараем, надзвычайна характэрна. Лішні раз прадэманстравана, што ўсялякім там канстытуцыям і іншай драбніц фашысцкай урад Пілсудскага надае столькі-ж цану, колькі леташняму сьнегу. І тым ня менш, ён працягвае адзігнаваць готу ка-

старшні. Як вядома, большасьць сабраў пэпэсавец Дашынскі, «пабіўшы», такім чынам, кандыдата пілсудскаў Бартолі. Але вялікай тут розьніцы мы ня бачым. Чым сапраўды горшы або лепшы Бартолі ці Дашынскі? Пэпэсавец даўным даўно зрабіўся левайскай партыяй ураду Пілсудскага і калі анапэцый, дык толькі «анапэцый іго вялікасьці», ня больш.

І калі на выбарах у сойм яны выступалі з анапэцыйнымі левунамі, дык толькі для таго, каб хоць часткова захаваць за сабою рабочыя галасы. Цяпер, калі сойм «выбран», яны, вразумела, «саромецца» будучь менш: недарма-ж яны высунулі старшыню сойму Дашынскага, вядомага пілсудска-Тым лепш,—скажам мы,—хутчэй пэпэсавец выкрыюць сябе ў вачох нават і тых адсталых пластоў рабочых (пераважна дробных прадпрыемстваў і непрамысловых рабёнаў), якія яшчэ ідуць за імі.

З другога боку, першы дзень сойму паказа польскім рабочым, дзе сапраўдныя пралетарская анапэцыя фашысцка дыктатуры.

Расправа з камуністычнымі дэпутатамі ў першы-ж дзень працы новага сойму, іх сьмелы голас супраць дыктатуры Пілсудскага б'я-

Старшыней польскага сойму абраны пэпэсавец

Пілсудчыні пакінулі залю

Камуністыя заклікаюць змагацца супроць дыктатуры Пілсудскага і за дыктатуру пралетарыята

ВАРШАВА, 27. Старшыню сойму абраны пэпэсавец Дашынскі, які атрымаў 206 галасоў. Контр-кандыдат пілсудчынаў віцэ-прэм'ер Бартолі атрымаў 142 галасы. За кандыдата намфракцыі было падана 17 галасоў. Пілсудчыні пакінулі залю пасяджэньня, урадавыя лаўкі апусьцілі. Дашынскі выступіў з кароткаю прамоваю, у якой заявіў, што ён будзе абараняць аўтарытэт сойму і яго правы.

Пасьля гэтага Дашынскі даў слова для пазачарговай заявы камуністаму Бітнэру.

«Тое, што здарылася сеньня ў сойме,—заявіў Бітнэр,—зьяўляецца далейшым разьвіцьцём перадавыбарнага тэрору. Уся цяжынасьць гэтага тэрору кля-

дзеца на плечы рабочае клясы. Таму мы заклікаем рабочыя масы працягваць барацьбу з дыктатурай Пілсудскага і імкнуцца да дыктатуры пралетарыята».

Пасьля Бітнэра выступіў прадстаўнік левага сальбору Вальніці, які заявіў, што ад імя украінскіх рабочых і сьляцкіх мас ён далучаецца да заявы камуністычнай фракцыі.

ВАРШАВА, 27. Старшыню сэнату абраны кандыдат урадавага блёну Глібіц, кандыдат ЛПС Позьнер і украінец Галючынскі.

Гаряць вёскі

У агні загінулі 4 асобы

ЛЬВОВ, 28. У апошні час на тэрыторыі Львоўскага ваяводства здарылася шмат буйных пажараў. У в. Чэрчын, Івароўскага лавоту, агарэа дашчэпту 38 двароў з 108 будынкамі. У агні загінулі 2 асобы. У в. Вжалова агарэлі 4 двары, пры тым у агні загінулі 2 асобы.

У Львове здарыўся пажар на цагельні.

У двюгу, як у праўну

ВАРШАВА, 28. «Гасе Праўда» паведамляе, што польскі ўнутраны доўг дасягае 293.900 тыс. злотых (злоты каля 35 кап.). Непараўняна большы заграничны доўг Польшчы—3.577.078 тыс. злотых. З гэтае сумы Польшча вінавата Жулаўнам Штотам—2.567 млн. злотых, Англіі—293 млн., Францыі—378 млн., Чэхі-Славакіі—298 млн. Рэшта прыпадае на Нарвэгію, Італію, Галандыю, Данію і Швайцарыю.

Лодзь, 28. У вёсцы Шэвжковічы, Галючынскага вольскага, здарыўся вялікі пажар. У агні загінула 30 будынкаў. Страты ад пажару яшчэ ня вылучаны.

Пасьлянасьць ганілевага вільня

ВАРШАВА, 28. У народнай гаспадарцы Польшчы зноў заўважэцца рад адмоўных фактараў, якія адбілі на тэрыторыі польскага рэспублікі, але і на ганілевым балысе Польшчы. У выніку з скарачэньнем польскага вывазу, пасьлянасьць ганілевага балысу ўзраста.

Рост дэрагаваньня

ВАРШАВА, 28. У апошні час прымячэцца павышэньне цэнаў на разнастайныя шырокага ўжытку. Цэны на вулгалы значна ўзрастаюць. Прадукцыю жалюць узыліць цэны на вулгалы на 20 проц. Урад згадуе на 10-процэнтасе павышэньне цэн.

Вільня бліз цэнтру

ВІЛЬНЯ, 28. Віленскія вясцкія гавэсты паведамляюць, што ў г. Вільні ў мясцоных Віленскае аэраі адчувацца вясцаса цэнтру.

Грамадзянская вайна ў Кітаі

ПРАДСТАЎНІКІ БАВАРСКАЙ КАМУНЫ ў БССР

НЕГАРЭЛАБ, 28. 10 гадз. 30 мін. вечара. Толькі што са скорым варшаўскім цягніком прасэдам у Маскву прыехалі з Берліну дэлегацыя былое Баварскае ССР 1919 году, якія аднаставаны нямецкім урадам.

Усяго прыбылі 11 таварышоў. Гэзль Карл—8 гадоў сядзеў у катарэжнай турме, Дэрмер Георг—8 гадоў, Гудітор Рудольф—8 гадоў, Штрэй дэль Густаў—7 гадоў, Бовеніном Отто—6 гадоў, Броўншэжэ Е.—4 гады, Ліндвэр Алэйз—8 гадоў, Кік Іоан—8 гадоў, Губэр—8 гадоў, Бадэр Вільгельм—3 гады, Дэв'ендаль—4 гады.

Усе яны прыехалі ў СССР на запрашэньні Усеапазнага ЦК МОПР'у з мэтай ачысьціць і аднавіць у кайсакскіх санаторыях.

Для спатканьня часткай з Менска на граніцы выехала дэлегацыя ў складзе т. т. Станішэўскі—ад ураду БССР, Ашаровіч—ЦК КП(б)Б, Калмыка—ЦК МОПР'у, Вайтэнкава—ЦСПСБ і тав. Клыса—ад Акрывіканскаму.

Тав. Станішэўскі, які вітаў прыбыўшых ад імя Беларускага ўраду, кажа: «Рабочыя і сялянне нашае рэспублікі разам з працоўнымі СССР яшчэ 10 год таму назад вызваліліся ад таго, чым змагаюцца яшчэ і зараз пралетары капіталістычных краін—ад іх катіталу. Рабочыя ўсёх краін сьвету, якія прыехалі ў СССР на святкаваньне 10-годзьдзя Кастрычніка, пераможцаў і нашых значных дасягненьняў і ў самых шырокіх перспектывах сацыялістычнага будаўніцтва, а таксама труднасьцяў, якія стаяць на шляху гэтага будаўніцтва. Савецкія рэспублікі, у тым ліку і БССР, імкнуцца да аэжыўнаўленьня палітыкі міру, каб забясьпечыць зірную працу і добрабыт працоўных. Працоўныя БССР,—заканчвае тав. Станішэўскі,—рады бачыць на сваёй тэрыторыі лепшыя рэвалюцыйныя барацьбітоў за вызваленьне рабочае клясы».

Ад імя ЦК КП(б)Б з прывітаньнем выступіў тав. Ашаровіч.

—Роўна 9 год таму назад рабочыя Баварыі захавалі ўладу і ачэлі Савецкую рэспубліку. Дзякуючы здрадніцтву Носке і Шэйдмана, Баварская камуна была затапана ў моры кроў. І вось сарод былых народных камісараў Баварыі мы ня бачым тав. Яўгена Левіна, які быў расстрэляны катамі Носке. Савецкая Баварыя надоўга існавала, але памяць аб ёй будзе жыць семістрамі катамі Носке. Савецкая Баварыя надоўга існавала, але памяць аб ёй будзе жыць семістрамі Носке. Савецкая Баварыя надоўга існавала, але памяць аб ёй будзе жыць семістрамі Носке. Савецкая Баварыя надоўга існавала, але памяць аб ёй будзе жыць семістрамі Носке.

Ад ЦК МОПР'у вітаў тав. Калмык, які зазначае, што сеньнянінне спатканьне нямецкіх дэлегацыяў на савецкай тэрыторыі зьяўляецца важным у тых адносінах, што перад намі знаходзіцца жыццё людзей, у імя якіх МОПР нясуць праўну. Тав. Калмык выказвае ўпэўненасьць, што блізка той дзень, калі фашысцкая Баварыя зноў і назаўсёды стане Савецкай Баварыяй.

З адказным словам выступіў прадстаўнік нямецкіх таварышоў Бовеніном, які сказаў, што яны спадзяюцца ў СССР знайсьці сваю новую бацькаўшчыну і, аднавіўшы свае сілы, яны зноў будзь працаваць на карысьць рэвалюцыі.

Пасьля жэнэўскага канфэру

Б'яцца ініцыятывы СССР і нямецчыны

НЬЮ-ЁРК, 27. Як паведамляюць з Жэневы, імпрэсіянізм дэпрэсія шукаюць у сувязям момант спосабаў перамоцнага СССР і Польшчы захапіць у сваю руку бальшавіцкую сьсію паліціі на разьбіраць. На толькі мінулай сесі,—пішуць карэспандэнт,—успіх ня лічыліся з асновамі парадмыскай праекцыі, таму калісь зьявіліся б'яцьцяльна перад навадзімі Барсдорфа і Лівіна».

Прывітаньні М. Горкаму

Тэлеграма т. Рынава

МАСКВА, 28. Тав. Рынаў зьявіўся да М. Горкага з наступнаю тэлеграмаю:

«Дарагі Алёксей Максімавіч! Пасьля вам шчырае прывітаньне ў дзень 60 годзьдзя вашага жыцьця, зьмш 35 год янога прамовчана літаратурнай дзейнасьці. Гэта ваша дзейнасьць вельмі блізна нам, працаўніком пралетарнае рэвалюцыі, бо вы зьяўляецеся ня толькі буйнейшым пісьменьнікам, але і актыўным барацьбітом за справу рабочае клясы, за новае жыцьцё, за сацыялістычную культуру, за новага вольнага чалавек. Жадаю вам ашчэ доўгія гады з ранейшаю энэргіяй далей васьці вашу працу».

варыскую руку. Вельмі жадаю б'яцьцяльна і далейшай жыцьцёвай моцнасьці нашаму ўлюбенаму сабру, чалавеку і сусьветнаму барацьбіту за нашу культуру.

Бухарын».

Прывітаньне Усецэсар

МАСКВА, 28. Усецэсар зьявіўся да Горкага з прывітаньнем, у якім, адзначыў яго заслугі як пралетарскага пісьменьніка і грамадзкага дзеяча. Выказае ўпэўненасьць у далейшай плённай працы Горкага на карысьць праўды і будучага сацыялізму.

Уся савецкая гранаданасьць з памі

МАСКВА, 28. Гранадзіні намітэў да ўшанаваньня Горкага пасаў яму наступную тэлеграму:

ШВЭДЗКАЯ С.-Д. ГАЗЭТА ЛЬ Б'ЯЛІКАХ СЭН

Тэлеграма т. Бухарына

ЖЫЦЦЁ ПАРТЫІ

НАДЫХОДЗІЦЬ ВЕСНАВАЯ СЯЎБА

НЕ ПРАПУСЬЦІМ ДАРАГОГА ЧАСУ

Заўчасна і стала падрыхтуемца да адназначнай працы

Да веснавае сяўбы застаўся невялікі кавадак часу. Хутка наша партарганізацыя ўскіне разам з сялянскай беднатай і сярэдняцтвам прыступае да практычнага рэалізацыі вялікай эканамічна-палітычнай задачы, развязаньне якое цалком залежыць ад таго, як партарганізацыя справіцца з падрыхтоўкай, як выявіць сваю, узбудоўваць і выкарыстае ініцыятыву працоўнага сялянства.

Наша партыя дала досыць дырэктыўныя высконныя партарганізацыям і ў залежнасці ад таго, як яны гэтыя дырэктыўныя змогуць ажыццявіць, дапасаваўшы да ўмоў сваіх раёнаў, сельсаветаў і ўскі—залежыць поспех правядзення ўсяго працы. Партарганізацыі ўскіне павінны добра памятаць адно, што жонкі пункт дырэктыўны павінен быць добра прапрацаваны, што над жонкім пунктам трэба стала пачаць, як і якое мерапрыемства можна правесці ва ўмовах свайго раёну, як прылажыць сваю ініцыятыву для шырэйшага і больш поўнага яе выканання. Фармальнага выканання мала. Трэба яшчэ і яшчэ абдумаць пляны і ўсе мажлівасці, якія дапамогуць больш паспяховаму правядзенню пасеўнай кампаніі.

Да працы па правядзенні веснавае кампаніі ячэйкі КП(б)У павінны шырока прыцягнуць не толькі аграпрамарал, але і ўсе с.г. гурткі, КСУ, кааперацыю і ўсю грамадзянскую ўдзельніцтва.

Парт'ячэйкам трэба сваёй працай у зваротнасці сялянства ўтварыць пералом і штурхнуць яго на мерапрыемствы, якія маглі б сапраўды пачаць і шырэйшае развіццё сельскай гаспадаркі, павялічыць яе таварыства і накіроўваць на шлях калектывізацыі.

Савецкія гаспадаркі, камуны, калгасы і с.г. арцелі ў сувязі з задачай узбудавання сельскай гаспадаркі, павінны прыняць самы жывы ўдзел.

Першая задача пасеўнай кампаніі, якую паставіла КП(б)У перад высконнай партарганізацыяй — падрыхтоўка на Беларусі на 2 проц пасеўнай плошчы. Кожная партарганізацыя, кожная ячэйка павінны практычна падрыхтоўваць да выканання дадай дырэктыўны. Тут фармальным запісаннем у пляны ці ў рэалізацыі не адмажаешся. У кожным раёне, у кожнай вёсцы ёсць зарэштны сілком або прырідкам палосы ці кавалікі зямлі. Яны ў

эфектыўна. Партыя, кавсамог разам з сялянскай беднатай ўскіне павінны першыя напеціць шляхі выкарыстання пад засеў гэтых зямляў.

Сёлета на 4.380.000 р. увозіцца ў вёскі да пасеўнай кампаніі с.г. машыны і прыладаў. Ячэйкі КП(б)У павінны ведаць, якія машыны, якія прылады можа набыць таа ці іншая вёска, той ці іншы сялянскі бядняк, ці сярэднік і г. д. і ў гэтых адносінах трэба прапрацаваць, каб замацаваць кансерватызм нашай вёскі, абудзіць ініцыятыву, выкарыстаць усе мажлівыя грамадзянскія сродкі і лішнія сялянскія зберажэнні на набыццё с.г. машыны і прылад.

На нарадах груп беднаты, якія толькі што праводзіла ўся наша КП(б)У, сялянская бедната шыта гаварыла аб парадку размярковавання пасеўнага. Значыць, зараз парт'ячэйкі ўжо павінны мець на руках весткі самага падрабязнага, у якім насенне які сялянскі мае патрэбу і ці сапраўды ён яе мае. Каб пасенне пайшло сапраўды на засеў, а не на харчаванне скаціны якім-небудзь замовнікам, каб бядняк не застаўся без насення, за гэтым ячэйкі партыі павінны пільна і ўважліва працаваць.

Галоўчэйшае мерапрыемства ў пасеўнай кампаніі—чыстка насення павінна быць разгорнута куды шырэй, як у мінулыя гады. Лютаўскі пленум ЦК КП(б)У па гэтым пытанні сказаў: «Разгарнуць працу па ачытцы збожжа так, каб было ачышчана насення на менш 25 проц на рэспубліцы». Мала ў гэтай справе дасягнуць ячэйкі, калі толькі абмяжуюцца фармальнай настаноўкай дакладваць аб ачытцы насення на сходах сялян. Паказаць, даказаць прыкладамі, шырока распаўсюдзіць практыку мінулых гадоў, камуністам і камсамольцам гаспадаром саім першымі ачысціць насенне і павесці за сабою беднату—вось як трэба падыходзіць да гэтай справы.

Цяперашняя пасеўная кампанія больш як калі-б там ні было выскоўвае задачу пашырэння засеў тэхнічных культур і кармавых траў.

Вакол гэтых мерапрыемстваў парт'ячэйкі павінны стварыць шырокае грамадскую думку сялян, даказаць ім выгодысць гэтай справы ў першую чаргу для іх-жа саміх, для дзяржавы і штурхнуць іх на гэтыя мерапрыемствы.

Сустрэнем падрыхтаваным

Наша Гарадоўская райпартарганізацыя (Віцебшчына) праводзіць сталую падрыхтоўчую працу да пасеўнай кампаніі. На падставе акруговага пляну выпрацаван план правядзення пасеўнай кампаніі па раёне, які быў разгледжаны на пашыраным пленуме райкома КП(б)У. Фракцыям кааперацыйных органаў і адпаведных устаноў даны дырэктыўныя тэрмінова прыступіць да ачыткі насення, арганізаваць у кожным сельсаветах пункты па ачытцы насення і акрамя гэтага накіраваць абозы па ачытцы насення ў далейнія вёскі раёну.

План вясенняй пасеўнай кампаніі па раёне прадугледжвае павялічэнне пасеўнай плошчы на 2 проц, што дасць 843,58 дзесяціны. Гэтае мерапрыемства праводзіцца ў жыццё за кошт зямлі, ачышчанай ад хмызнякоў, шляхам мелярацыі забалочаных месцаў. Намечана перавесці на шмапольне 135 гаспадарак, арганізаваць калектывныя гаспадаркі з бядняцка-сярэдняцкіх гаспадароў, а таксама і пашырыць ужо існуючыя ў раёне 10 камун, арцелі і калхозаў, шляхам далучэння да іх ваколільных хутароў па добрай ахвоце іх гаспадароў.

Райкомам праведзены нарады з камуністамі, якія непасрэдна працуюць на сельскай гаспадарцы, і камуністамі, што працуюць у камунах, арцелях і калгасах.

Пытаньне аб пасеўнай кампаніі паставілі і перад камсамольскай арганізацыяй.

Райком партыі даў дырэктыўу райкому ЛКСМ аб дачы належных дырэктыў ячэйкам ЛКСМ аб правядзенні гэтай кампаніі на мясцох.

Пастаноўлена арганізаваць машыныя таварыствы ня менш, як адно, у кожным сельсаветах, а таксама арганізаваць малочныя арцелі.

Францыя кредитнага таварыства дана дырэктыўа аб правільным размеркаванні крэдыту.

У вясеннюю пасеўную кампанію намечана арганізаваць арцелі зместаковага працоўнага насельніцтва—гародна-садаводныя і рамонтныя майстэрні для сельска-гаспадарчых прыладаў.

Янавічні.

Трэба пашырыць і ўзмацніць барацьбу за чыстае, незаражанае насенне.—Месцы яшчэ праяўляюць вяласць з ачысткаю збожжа—трэба біць трывогу

За палепшаньне якасці насення

Случчыне пагражае павіліка.—Хлеба-інспекцыйныя пункты для кантролю прывознага насення.—Машыны кускуты на аграпункты

Паводле атрыманых намі вестак, з дастаўленых ў Магілёўшчыну з Бабруйска 3.000 пудоў насення канюшыны 600 пудоў аказаліся заражанымі павілікаю.

У звязку з гэтым наш супрацоўнік меў гутарку з загадчыкам цэнтральнай насенна-кантрольнай станцыі пры НКЗ т. Бяловым.

На пытаньне, якая шчога ад павілікі для насеннага матар'ялу ваюга і ў прыватнасці для капюшыны, тав. Бялоў сказаў, што павіліка зьявічае зусім рост канюшыны, якая ў такіх выпадках засыхае на карані. Акрамя таго павіліка хутка пашыраецца і можа пагубіць цэлыя палёткі з канюшынаю. Гэты шкіднік зьяўляецца ня толькі на канюшыне, але і на іншых культурных раслінах.

Адзін з спосабаў барацьбы з ёю—гэта ачыстка насення на машыне кускуце.

Калі на расліне зьявілася павіліка, то ўста трэба акапаць з усіх бакоў, каб ня даць магчымасці ёй пашырацца далей. Гэта самы прэны, проты і даступны спосаб для зьнічэння павілікі на раслінах.

Павялічэнне плошчы засеў капюшынаю цягне за сабою распаўсюджанне павілікі, якая трапіла ў БССР шляхам завозу насення канюшыны з-за межы БССР, галоўным чынам, з паўднёвых раёнаў СССР, дзе для развіцця яе асабліва сурывае цёплы клімат. Вось чаму пажадана, каб насенне канюшыны завозілася ў БССР з больш паўночных раёнаў, галоўным чынам,

з Пермскае губ. Выходзячы з гэтага, загадоўчыя органы БССР сёлета завезлі вялікую партыю пермскай канюшыны.

Паколькі заражэнне палёткаў павілікай ідзе галоўным чынам праз прывознае насенне, таму трэба звярнуць больш увагі на кантроль пасеўнага матар'ялу, бо кантроль зьяўляецца адзіным спосабам забяспечэння спажыўца чыстым, добракасным матар'ялам.

Зараз НКЗ сумесна з Наркамгандлем звярнуў асаблівую ўвагу на кантроль пасеўнага матар'ялу—выданы спецыяльныя правілы гандлю насеннем і пашыраны кантрольна-насенныя станцыі і хлеба-інспекцыйныя пункты, якія і праводзіць усю тэхнічную працу па аналізе насеннага матар'ялу.

Для ачыткі насення ад павілікі амаль у кожным раёне пры аграпунктах ёсць спецыяльныя машыны кускуты, якія насельніцтва і павінна выкарыстоўваць для ачыткі насення канюшыны.

Загадчык хлебае інспекцыі Беларускага раёну т. Широкаў заявіў, што самым небяспечным раёнам па заражэнні палёткаў павілікаю зьяўляецца Случчына. Тут акрамя кліматычных умоў уплывае на пашырэнне павілікі і адсутнасць мікраскопаў для распазнавання павілікі. На Случчыне няма хлебае інспекцыі і аддзялення кантрольнае насеннае станцыі. Цяпер зроблены захады да забеспячэння ўсёх аэруг патрэбным лікам мікраскопаў, а таксама высылан-

ца на месцы лупы. На наша пытаньне аб тым, ці пагражае нашым пасевам у сёлетаім годзе павіліка, тав. Широкаў сказаў, што за выключэннем Случчыны такога небяспечнага не існуе.

Знайшоўшы ў дастаўленых для Магілёўшчыны 3 тыс. пудоў насення канюшыны 600 пудоў павілікі, мы даі загад на ўсіх аэругах БССР, каб над кожнай партыяй дастаўленага насення рабіўся ўважлівы аналіз на мясцох, пры чым пробы для канчатковага кантролю павінны дастаўляцца ў нашу хлебную інспекцыю.

Зараз у Воршы адкрыты спецыяльны хлеба-інспекцыйны пункт, дзе правяраецца ўсё збожжа, якое праходзіць для Беларусі транзітам праз Арыанскі чыгуначны вузел. У Віцебску аналігтычым пунктам існуе ўжо тры гады. Такім чынам, усё збожжа, якое накіроўваецца ў Палаччыну і Віцебшчыну, інспектуецца Віцебскім вузлом.

У Магілёве, Гомелі і Бабруйска праводзіцца лінейнае інспектаванне над усім прывозным у Беларусь збожжам, і аб выяўленым недобракасным насенным матар'яле зараз паведамляюцца адпаведным сельска-гаспадарчым кааперацыйным арганізацыям.

Акрамя гэтага намі надаўна выяўлена, што ў Смаленшчыну, а праз яе і ў Беларусь пасылаўся вельмі недобракасны пасеўны матар'ял, з вялікаю колькасцю павілікі і іншае смяццёвае мешаніны. Мы звярнулі на гэта ўвагу адпаведных загадоўчых органаў Масквы. Была створана спецыяльная камісія, якая выявіла ўсе невармальнасці ў дастаўцы насеннага матар'ялу для Беларусі. Таксама ў апошні час устанавлены лепшы кантроль у Смаленску, і, такім чынам, якасць прывознага для Беларусі пасеўнага матар'ялу палепшылася.

Бядняні чысцьцяць дармова (Старасельскі сельсавет, Аршаншчына)

У нашым сельсавета знаходзяцца тры машыны для ачыткі збожжа, дзе сяляне чысцьцяць сваё на

Калектывізацыя—шлях палепшанья гаспадаркі

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). У цяперашні момант на Бабруйшчыне налічваецца 56 калектывных гаспадарак. Асабліва шырокі рост новых калектываў адбыўся за апошні год, калі было арганізавана 13 новых калгасаў. Таксама палепшылася і якаснае становішча калектывных гаспадарак. Амаль што па ўсіх ужо праведзена земліпарадкаванне.

У параўнанні з мінулымі гадамі павысілася і ўраджайнасць. Шпяркімі крокамі ідзе палепшэнне калгасаў жывёлай і буйнымі с.г. машынамі. (Колькасць кароў за год узрасла ў сярэднім на 42 проц і коная на 23 проц.). У большасці калгасаў адеплены хлявы для жывёлы, абсталяваны кармушкі, доржнікі.

У карыстанні калгасаў ёсць 3 трактары, 24 сьвяркі, 39 жывёлаў, 42 малатарні і г. д. 3 тэхнічных прадпрыемстваў працуюць 19 масла-сыраварак, 5 млыноў і г. д. Дзякуючы ўсёму гэтаму, калектывныя гаспадаркі значна ўзмацніліся і нават тая, што былі паналову разбураны, сталі на модныя ногі.

Але, на жаль, крэдытаванне калектывных гаспадарак яшчэ невыстарчалае, не хапае грошай на куплю прадукцыйнай жывёлы і на пабудаванне дамоў для рабочых кватэр.

Чысцім насенне

(Старобінскі раён, Бабруйшчына)

Шмат гадоў падрод сяляне Старобінскага раёну засявалі свае палі нячышчаным насеннем. З гэтай прычыны мы мелі кепскі ўраджай—на палках можна было сустрэць сьвірэнку, куколь, валожку і рознае іншае смяццё.

Але зараз сяляне ўжо добра ведаюць аб тым, што ачыстка збожжа прыносіць вялікую карысць—збожжа вырастае чыстае, буйнае. У апошнія гады сяляне ўжо ведаюць сваё збожжа па пунктах ачытцы збожжа. Селькор.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ТАЭЛЕГРАФУ, ТАЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСПАМАНТАЎ

Злоўжыванні ў амбулаторыі „Чырвоная Зорка“

Вызваленне за грошы здаровых рабочых ад працы.—Вінаватыя прыцягваюцца да адназначнасці

Мэліярацыя ў Віцебшчыне

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). На мэліярацыйных работ у бігучым годзе адпусчана 250 тыс. руб. Для патрэб мэліярацыйных таварыстваў закуплена 6 трактараў. Апрамадзел аддаў распарэжанае, каб расчыстка балот і карчаваньне абхавілі за летні сезон яшчэ 1500 гектараў. Белотна-сенажатным інвэнтаром таварыствам забяспечаны палгон

На „Дняпроўскай мануфактуры“ прадукцыйнасць працы павысілася на 20 проц.

ВОРША. (Уласны кар.). Значна павялічыла прадукцыйнасць працы на фабрыцы „Дняпроўскай мануфактуры“ прадукцыйнасць працы павысілася на 20 проц.

партійці і павіны паклапа-цца аб сфарыстанні пад ва-соў гэтых замель, ці грамадскім парадкам, ці дапамогай бед-няку. Землі, атрыманы ў выніку маіярацыі і раскарчовак, павіны быць выкарыстаны, як мага больш

НА САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ РЭЙКІ

(Менская акруга)

28-га сакавіка Самохвалавіці райком партыі скліваў нараду ка-муністаў — самастойных сельскіх гаспадароў. На гэтай нарадзе былі падведзены вынікі працы па на-лічэнні сваёй гаспадаркі, па падсольні агітацыі па калектывных фармах апрацоўкі зямлі. На нарадзе прысутнічала 26 чалавек. Высту-паўшы з інфармацыяй самастой-ных гаспадароў паказалі прыклада-мі, што гаспадарку ў нашых умо-вах можна зрабіць інтэнсіўнай, што, ужыўшы метады апрацоўкі зямлі, якія раіць агравамія, гаспа-дарку можна паставіць на палеж-ную вышыню.

Тав. Мінковіч (пасялак Лешна, Сельніцкі сельсавет), робячы ін-фармацыю аб становішчы сваёй гаспадаркі, зазначыў:

Каб ня было ў мяне пляну, я ня змог-бы паставіць сваю гаспадарку так, як яна пастаўлена цяпер. Атрымаўшы 7 дэсяцін зямлі ў ча-се земляўпарадкавання, я іх ад-разу парэзалі на 4 палі. Але, уба-чыўшы, што з чатырохпалёвым севалістам далёка не заедзеш, мігнута году завёў шасціполье. Мы жылі недалёка ад Менску, а гэтай прычыны я сваёй гаспадар-цы надаю жыццёвагадоўчы ўхіл. Зараз сею многа канюшыны, а яшчэ больш каранёплодаў. У міну-лым годзе адных каранёплодаў я сабраў 700 пудоў. Да 30-га году па мамі пляно гаспадарка павінна быць прыстасавана выключна для жыццёвагадоўч. Цяпер я будую па ўсіх працілах хлёў: з вокнамі, кар-мункамі і г. д. Заводжу чырвонае беларускае быдла. У маёй гаспа-дарцы цяпер зусім выжываецца жы-це, а замест яго расце добры яч-мень, авёс і пшаніца. Імяню я дэстаў у Даследчага Інстытуту ў Лешнірадзе.

Зьяўляюся я членам малочнай арміі, спажываючага крадмытнага таварыства і таварыства па раз-вядзенні чырвонай беларускай ска-ціны.

У гэтых таварыствах мне даюць крадмыты, якія значна паскаржаюць тэмп росту маёй гаспадаркі.

Самоймы абставіны штурхаюць мяне на яе мага хутчэйшую арга-нізацыю калектыву. Гэтыя жадаўні сярэд нашых пасяльцоўцаў (а іх 16 чалавек) ёсць. Перашкджаюць толькі двое, а так-бы ўжо даўно былі ў калектыве. Але ня трачу

рыстаць той дарагі час, настаў-ся да пачатку сярбы, стала пад-рыхтавацца і толькі тады можна будзе сьмежа ўзяцца за плуг, за савеньку, трактар і сярварку — за выданьне адказнай працы па са-цыялістычным будаўніцтве. А. К.

надасі, што на весну мы будзем жыць у калектыве. Другі выступаўчы ў спрэчках камуністы гаспадар т. Каханюўскі (Крупіцкі сельсавет) зазначае, што асноўную ўвагу ў сваёй працы ён накіраваў у сучасны момант на знішчэнне трохпалёўкі ў іх вёс-цы Дзядушка Слабада, на ўсара-ненне ў гаспадаркі сцяжы культурыных траў, на развядзенне Ко-ранёплодаў. Посьпехі ў гэтых ад-носінах ужо ёсць, знішчаны па-пар, сеецца канюшына і г. д. Уста-го гэтага я дабіўся толькі дзякуючы таму, што пачынаў з сваёй гас-падаркі.

На гэтай нарадзе выліўся і той факт, што сцяжы імкнуча да арга-нізацыі калектываў. Напрыклад, у вёсцы Зарэччя Слабада арга-нізаваўца ў сучасны момант каму-на. Гэтыя сцяжыне запрасілі калхоз «Бальшавік», які зрабіў у іх яч-бы справаздачу аб дзейнасці кал-хозу. Для таго, каб больш перака-нацца ў выгоды калектывнай працы, гэтыя сцяжыне вылучылі дэ-легацыю з шасціх чалавек, якія ездзіла аглядаць калхоз. У ліку гэтых дэлегатаў была і адна 60-гадовай жанчына. Яна аглядела ўсе засекі, усе хлявы і толькі та-ды ўпэўнілася, што калектывам жыць лепш. Цяпер гэтая жанчына зьяўляецца лепшым агітатарам за калхозы.

У Дудзіцкім сельсавете па пасял-ку «Культура» сцяжыне задуамлі арга-нізаваць калхоз. Яны паслалі сва-іх прадстаўнікоў у РВК за дазва-лам. Але тут гэтым прадстаўніком параілі, каб яны пачакалі. І што-ж атрымалася: гэтыя сцяжыне цяпер, на чым сьвет стаіць, лаюць РВК за тагін адносіны да іх імкненняў.

Ня толькі такія факты адбіва-юць ахвоту да арганізацыі калектываў, але і некаторыя калектывныя гаспадаркі пастаўлены так, што сця-жыства ня хоча ісьці ў калектыву. Такі «прыкладны» калектыв зна-ходзіцца ў Пухавіцкім раёне, Сяр-гееўскім сельсавете пад назвай «Но-вы Шлях». Гэты калхоз кудалі ставіць у прыклад, агітуючы су-проць калектываў.

На валікі жаль яшчэ і да гэта-га часу ў раёне няма такога вы-падку, каб пачале дэлегацыяў, якія прыяжджаюць у РВК за дазвалам арганізацыі калектыву, быў каму-ністы. Яны стаяць на захворках. Гэта ганебны факт. Яго безадкладна трэба знішчыць.

торнага пункту пры фабры-цы «Чырвоная Зорка» Казлова, які за грошы вызваляў зусім здаровых рабочых ад работы і выдаваў ім больнічныя ліст-кі. Доктар гэтага пункту механічна падпісваў больніч-ныя лісткі, якія выдаваў фэль-чар. Перад інспэктарыятам аховы здароўя ўзята на-таньне аб зьмяшчэнні яго з ра-боты.

Пачаўся працэс любаньскіх хулі-ганаў

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.). 26 сакаві-ка ў клубе дэсазаводу «Сапжмаш» акрэсуд пачаў слухаві справу 4 хуліган-аў у вёсцы Любань: Ф. Сьцяпанюка, П. Стасюкава, В. Марозава і К. Ма-лашова, якія абвінавачваюцца ў гра-бежніцкім нападзе на рабочых чыгу-начнага масту ў настрычынну мінулага году. У выніку гэтага нападу адзі-н рабочых, Васіль Кашкароў быў забіты і двое іншых — А. Тарбін, і Пётра Кашкароў — паранены. Слухавіе справы працянецца два дні.

Як абараняцца ад газаў

Характар будучай вайны, якую рыхтуюць супроць нас імперыялі-стыя, настойліва вымагае ад пра-цоўных Саветаў Саюзу падрых-тоўкі і вывучэння ўсіх сродкаў і спосабаў, як абараняцца ад ворага ў часе наветрана-хемічнага нападу.

З прычыны таго, што влікія рэсурсы арміі ў наступнай вайне будуць заменены наветраным флэ-там, вораг будзе нагаражаць на толькі на фронце, але і ў глыбо-кім тыле. Наветраны вораг будзе імкнуча прасякнуць глыбока ў тыл, каб паралізаваць жыццёвыя палітычныя і эканамічныя цэнтры, як гарады, вузлавыя чыгуначныя станцыі, масты, буйнейшыя фаб-рыкі і заводы, электрастанцыі, склады і іншыя важнейшыя пабу-довы.

Улічваючы гэты характар бу-дучай вайны, хемічныя наветра-ныя напады могуць быць і па мір-нае насельніцтва. Аб гэтым ня так даўно пісаў у адной ангельскай буржуазнай часопісі палкоўнік Фу-лер, які выказаў думку аб неаб-ходнасці змагацца і з мірным гра-мадзянскім насельніцтвам, каб параі-заваць яго волю, надзею на пера-могу, уплыў на псыхіку, выклі-каць жах, зрабіць замяшаньне, расстроіць нармальнае жыццё і прымусяць дрыжаць перад магут-насцю буржуазнай тэхнікі.

Вось чаму працоўныя нашага Саюзу павінны ўзяць усё гэта пад увагу і ў патрэбны момант умець абараняць сябе ад хемічнага напа-ду ворага.

І. Г.

Запладненне вазёр рыбамі

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). У вёсцы Сафонава працуе завод партыі рыбако-ваў, якія занятыя выловай малькоў з сіганай і кары, атрыманай з Турэмльска-га дзіржаўнага рыбаходнага заводу. Малькамі гэтай наптоўнай рыбы буд-дуць: заплодзены Ласьвідка, Чорнава, Бірнова, Саро і іншыя вазёры. Праду-кцыйнае, што выпуск малькоў да-сць некалькіх сот трыох штук.

За надбайнасьць пад суд!

ВОРША. (Па тэлеграфу ад ул. кар.). Загадчык грашовай часткай Аршанскага райлічманкому т. Вас-красенскі зусім ня цікавіўся спра-вай самаабладавання. Ён ня вы-канаў распараджэння акруговага фінансавога аб'яўчовага падатку вестак аб ходзе кампаніі. Васкрасенскі знят з працы і аддацца пад суд.

кавіка пачаўся сельска-гаспадарчы падатку на раёне 144.534 руб., што складае 98 проц. гадовага заданья. Большасць сельсаветаў ужо выканалі 100 проц. свайго заданья. Таксама спадна-на іх імажу 4.700 р., цэні—3.500 р.

Акрамя таго, у метах рацыяналіза-цыі працы пабудаван моэт між асноў-нымі напусамі фабрыкі, які дае 3000 руб. эканоміі ў год. Раней, калі моэт ня было, мануфактуру пераносіла з аднаго корпусу ў другі 20 чалавек ра-бочых. Зараз усю гэту працу пра-дзіць на ваганцы адзін рабочы. На-огул прадукцыйнасьць працы ў сувязі з правядзеннем уоіх гэтых работ павысілася на 20 проц. Да намца гэта-га году намечана пусьціць фабрыку на 3 зьмены.

Палешаньне грам'зда-кага харчавання

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Цэнтра-лі рабочы каліватры прыступіў да выпуску з сваёй сталовай рабочыма на-дэставам таварнага абеду. Гэтымі та-пнымі абедамі забяспечваюцца рабочыя заводу «Чырвоны металіст», шчоткам-біват і пракалектывы шапачнікаў. Завод «Чырвоны металіст» з прычы-ны таго, што зпаклоўца далёка ад сталовай, АТРЫМЛІВАЕ ГАРАЧУЮ СТРАВУ З ТЭРМАСАЎ НА САМЫМ ЗАВОДЗЕ.

Сцяжыне патрабуюць, каб камітэ-т

„Зьвязду“ ў рабочыя масы

Пісьмо ЦПСБ

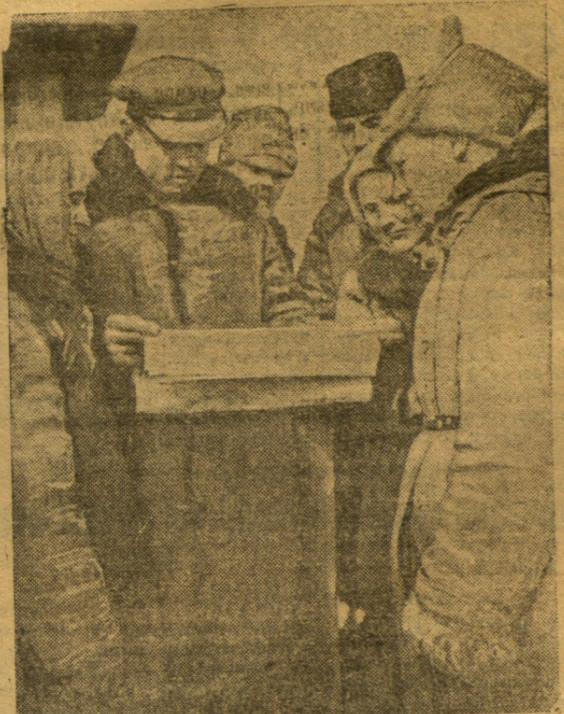
Бюро ЦК КП(б)Б, заслухаўшы даклад аб беларусізацыі прафсаю-знай культуры, прапавала са-юзным арганізацыям: «пашырыць і ўлучыць растлумачэнне ў што-дзёнай працы важнасці і неаб-ходнасці вывучэння рабочай клас-сай беларускае мовы».

Найлепшым метадам аўладання новай зьяўляецца штодзённае чы-таньне беларускай газеты. Аб гэ-тым бюро ЦК таксама дае простае ўказаньне: «У метах паглыблення беларусізацыі ў прафсаюзнай куль-турнай масавай працы сярод праф-саюзнай масы, праца павінна пра-водзіцца... шляхам «выдання на-сцьдзённых газет, а таксама павя-лічэння выіскі беларускай па-

разгартуць кампанію за павялі-чэнне падпіскі на цэнтральны орган ЦК КП(б)Б—газ. „Зьвяз-да“».

ЦПСБ лічыць неабходным вы-канаць дырэктыву, даную прадзі-маем ЦПСБ у гэтым пытанні.

Кожны прафработнік, — гаворыць-ца ў лісьце, — актывісты павінен паставіць перад сабою задачу, каб не засталася ніводнай установы, заводу, фабрыкі, прафарганізацыі, клубу, чырвонага кутка, які-б ня выпісвалі газ. «Зьвязда». Кожны зборшчык падпіскі на сваім праф-прыемстве павінен правесці кам-панію, каб павялічыць колькасць «Зьвязды» ў параўнанні з пад-піскай на сакавік месца. При чым

рыядычнай літаратуры (газет, ча-сопісай і г. д.). Між тым, якраз у галіне выіскі газет справа ў нас абстаіць некалькі горш, чым ва многіх галінах усялякай другой палітыка асьветнай работы. Праў-да, у параўнанні з мінулымі гадамі агульны тыраж усіх меншніх газет значна павысіўся. Але ўсё-ж ёсць значныя надры рабочых і служачых, а таксама сцяжыне, якія ня выпісваюць газет.

Гэтыя кадры таксама ёсць на многіх нашых фабрыках і заводах. Улічваючы гэта, ЦПСБ зьяв-ляецца ў лісьце да ўсяго прафак-тыву, мясцомаў, фабзаўкомаў, праф-упоўнаважаных і зборшчыкаў пад-піскі, у якім прапавуе шырока

неабходна падпіску на газ. «Зьвяз-да» старацца праводзіць на больш доўгія тэрміны (3-6 месяцаў і да ка-ца году).

Распаўсюджаньне «Зьвязды», — гаворыцца далей у лісьце, — паві-на быць адной з асноўных задач прафпрацаўніка-актывіста і ра-ботніка, які выдзелен на зборы падпіскі.

Гэту дырэктыву ЦПСБ прафак-тыву павінен выканаць. Засталося ўсяго два дні да сканчэння кам-паніі падпіскі. Але і пасля кам-паніі трэба будзе не паслабляць гэтай работы і стала падрыхтоў-ваць глебу для разгортвання чар-говай кампаніі па падпісцы на газ. «Зьвязда».

Лакціёнаў.

МАКСІМ ГОРКІ

Да 35-годзьдзя яго дзейнасці

Аб Горкім пісалася вельмі многа, пішуць аб ім многа і зараз з поваду яго юбілею, і будуць пісаць вельмі многа і вельмі доўга, і, як відаць, ніколі ня вычарпаюць таму таму, што Горкі — зьява вельмі вялікая. Але тут мне хочацца сказаць усяго некалькі слоў, якія асвятляюць адзін бок гэтага вялікага і радаснага зьявішча. Нехта, некалі (здаецца Талстой) назваў Горкага таленавітым пісьменьнікам з народу. У гэтай характарыстыцы ў аўтара гэтых слоў (няхай гэта будзе пават Талстой) гучала невялікая доля паблажлівасці.

— Ёсць, моў, сапраўдныя пісьменьнікі з адукаванае клясы. Гэтыя ўжо з маладосці ходзяць у карункавых каўнерыхах, вучацца ў настаўніцка і гувэрнанцка, паступаюць ва ўпрыжжыванні навучальныя ўстановы, натуральна шчабечуць на цывілізаваных мовах, сваёй уласнай і чужаемай, чытаюць добрыя кнігі, бачаць добрае таварыства і да дваццаці год становяцца нармальнымі культурнымі людзьмі. І калі да гэтага дадаць талент пісьменьніка, то і выходзіць нармальны пісьменьнік.

Але, апроча гэтых «дэцой сонца», ёсць яшчэ народ. Над народам разумеюцца людзі неадукаваныя, задушаныя працаю і беднасцю. Ім, зразумела, — хоць гэта несправядліва і журботна, — надвычайна цяжка ўзьяцца да якой-небудзь тонкай культурнай работы. Але ў гэтым народзе бываюць высока-таленавітыя людзі. Прыпамтайце Л а м а н о с а в а, К а л ь ц о в а, Ш а ў ч э н к а. Гэтыя таленавітыя людзі часамі становяцца пісьменьнікамі, вельмі значнымі. Гэта рэдкае і ўзрушаючае зьявішча. Але, зразумела, на векі вечныя ў гэтых пісьменьнікаў застаецца ўсё-ж нейкая непазваротлівасць, невялікая неабчэсанасць, невялікая пах поту, аржанага хлеба, словам нешта «простасе». Калі гаварыць аб пісьменьніках з народу да надвычайнасці таленавітых, нахштал Шаўчэнка, дык наогул тып пісьменьнікаў з народу — цікавы, самабытны. Таі чалавек можа апаўдэць аб тым, што ён бачыў там, у нізох, і што ня зусім добра відаць зверху. Але ўсё-ж пісьменьнік з народу рад, калі на банкце ў гонар якога-небудзь вядомага інтэлігента яму адводзіцца месца ў канцы стала.

Між тым, годнасць «пісьменьніка з народу» ў такіх выключных умовах, у якіх мы жывем, ёсць сама па сабе назва вялізнага парадку. Зараз у нас ёсць вялізная армія пісьменьнікаў з народу. І маю тут на ўвазе ня толькі

глуха закупораны ў сваёй працоўнай труне, пісьменьнік з народу — гэта быў прышлец з сьвету сапраўднага гора, сапраўднага гневу, сапраўднай будучыні, якая там рыхтавалася.

Зразумела, пісьменьніку з народу было цяжка ўзьяцца, зразумела, патрэбны былі вялікія здольнасці, каб такі пісьменьнік зрабіўся вялікім. Але калі ён ставіўся вялікім, дык значыць яго набывала ўжо контуры вялізнасці.

Я не скажу, каб Горкі быў, напрыклад, больш таленавітым, як Шаўчэнка. Хто ведае. Шаўчэнка таксама быў гэніальным чалавекам, але аб многім ён пісаць не адважваўся, шмат чаго затаптаў ў ім, на сутнасці, і яго самота замучылі, ня даўшы яму і палову разгарнуць свае вясёлкавыя крыльлі волата. Горкі прышоў у такі час, калі яшчэ толькі пачыналася барацьба, калі труднасці былі надвычайна вялікія, калі ён мог быць яшчэ сьведкам таго аржанічнага жыццёвага парадку, з якога расла рэвалюцыя. Але разам з тым ён стаў на парозе рэвалюцыі, яна яго ўжо падтрымлівала сваім вяснавым дыханьнем, і яшчэ больш — у далейшым яго жыцці рэвалюцыя вызваліла яго ад усякага прыгнечанья глухіх скляпеньняў старога сьвету і дала яму магчымасць выпрастацца, як прыгожай пальме, якая вапнялася густых сокаў зямное праўды і рванулася да неба так, што ніякія парніковыя купалы, а толькі сінь бяскрайнасці магла быць аднаведна накрывалам для гэтае чалавечае расьцінны.

Горкі — вялікі рабсолькор, чалавек, які прынёс нам палкую карэспандэнцыю з сьвету, якая да гэтага часу ня мела такога красаноўнага голасу. Калі хто-небудзь паставіць сабе мэтан напісаць кнігу жыцця працоўных людзей па Горкім, якіх толькі фарбаў ён ня знойдзе? Але гэты пісьменьнік з народу ня толькі прынёс з сабою вестку аб пакутах народу, аб нянавісці, якая назьбіралася ў яго грудзях, аб сідах, якія в сумам мочуцца ў сэрцах народных, не, ён яшчэ прынёс адтуль тую, што ўсіх узрадала, як памятаюць мае сучаснікі, вестку, якая прынесла навесісець час, аб стойкасці і мужнасці, аб прагнасці свабоды ў людзях вялікіх кахібраў, якія, паводле іх вышэйшых імпульсаў выйшлі на сьвет, і якія былі забіты, здроблены, зажырэлі або падакладзены захіралі ў васьмідзясятны, дзевяносты гады, с. зн. у эпоху, калі ўпершыню пачулася расквістал горкаўская несмысь.

насьць, яе энэргію, яе амаль жорсткую жыццёвую мудрасць і разам з тым выкрываў яе пустату, яе чужаеднасць. І, наадварот, у героях рамантычнага пратэсту, да якіх ён адчуваў вялізную сымпатыю, ён праследваў адсутнасць сапраўднай арганізаванасці, адсутнасць практычнасці, адгэтуль — непазваротную ахвярнасць. З нявычайнай вострай гіроніяй выкрываў ён дрэньменькія якасці адарванага ад сапраўднай практыкі славесніка-інтэлігента, але гэта ня прымусіла яго наставіць вялізарны крыж над культурай, зьмяшаўшы яе з інтэлігентчынай. Наадварот, з вялізнай паватай, трэба сказаць, проста з багагавеннем надшыю Горкі да навукі, а таксама і да сапраўдных каштоўнасцей мастацтва. У той час, як пан Талстой рубіў направа і налева і сумваў па хрысталабітым мужычку-дурні на нейкі ўбогі, вобразаісны славянафільскі лад, пісьменьнік з народу, Горкі, які, можна сказаць, крывёю навучыўся кожнаму новаму слову, зрабіў вялікі палкон культурным заваёвам чалавецтва і прызнаў у іх дружацкую сілу, можа быць, палонную, такую, чынасьць якой сказана, але патрэбную, родную для людзей, якія накіравалі яго агледзець уся зямлю і ўсё, што на ёй ёсць.

Вось такую місію выконваў Горкі, і місія гэта надвычайная. І новае паналенне пралетараў і сялян, якім трэба аржантавацца на зямлі, будзе зноў і зноў браць кнігі Горкага, таму што ў іх ня толькі ў малюнках гранічнае яскравасці адлюстравалася нядаўняе мінулае, але кішч у іх шмат самага жывога, сапраўднага, багатыя лны самым жывым матэрыялам для вырашэння нашых сучасных праблем.

Вялікім хадаком быў Горкі. Як ніхто, апаўдэць ён аб нізох, якім прысуджана было зрабіцца вярхані, абселедзавы ў імя іх, для іх будучых пакаленьняў, сьвет і пакінуў нам у сваіх творах іскравыя і захалючыя апісанні яго. І раз працігвае ён, здабываючы руду з заўсёды ноўнай крывіцы сваёй мамці, прасякнутай багатымі і рознастайнымі паражываньнямі, паўнаць сваю мастацкую скарбніцу. І калі ён прыдзе да нас зноў і вострым поглядам агледзіць, праінажа тое, што ў нас ёсць старога і новага, ён скажа сваё важнае слова на парозе новага і старага і скажэ аднаго аднаго аднаго наша будучыцтва ў цудоўным лэстры свайго мастацтва.

Мастацтва Горкага розьвіцца ад усякага іншага іменна тым, што гэта пісьменьнік з народу, надвычайна сур'ёзны і абсалютна сапраўдны.

МАКСІМ ГОРКІ І ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ

САМААБКЛАДАНЬНЕ

Збор сродкаў праходзіць слаба

Паводле апошніх даных НКФ, збор сродкаў па самаабкладанні ў БССР праходзіць даволі слаба. За час да 25-га сакавіка сабрана: па Вабруйскай акрузе — 197.400 — 5.300 р., па Менскай акрузе — 106.766р., паступіла 15.560р., па Мазырскай акрузе — 244.690 руб., паступіла 9.938, па Аршанскай акрузе — 215.861 р., сабрана 13.000, па Полацкай з 80.185 р. сабрана 4.618 руб. Ад трох акруг: Віцебскай, Гомельскай і Магілёўскай ніякіх вестак не паступіла, ня глядзячы на многія дырэктывы і папярэджаньні Наркамфіну.

Акрамя таго, што збор сродкаў праходзіць павольна, яшчэ не ва ўсіх вёсках праведзены пастановы аб самаабкладанні. Выключэньне — Мазырская акруга, якая правяла самаабкладаньне амаль што ўсюды. Вышэй пералічаныя даныя гавораць аб тым, што збор сродкаў

разьвівае энэргічную агітацыю супроць закону. Ёсць вёскі, дзе сходы зрываюцца па 2-3 разы. У Астрашыцка-Гарадзёцкім раёне, Менскай акругі, дзякуючы адсутнасці работы сярод беднаты, 2/3 сходаў былі сарваны кулацтвам. Ня лепш абстаіць справа і ў Чэрвенскім раёне. Там таксама зарэгістравана некалькі выпадкаў зрыву сходаў. Напрыклад, на аб'яднаным сходзе вёскі Сарваны кулацтвам. Прыклад, на аб'яднаным сходзе і пасялку Ільлінка арганізаванае кулацтва, ня глядзячы на старанны мясцовага актыву, правяла самаабкладаньне на палову школы.

Зноў і зноў вынікае пытаньне аб неабходнасці лепшае арганізацыі адпору кулацтва. Важная задача ўскладаецца на мясцовыя ячэйкі і саветы. Арганізацыя моцнага адпору беднаты і сярэдняцтва спробам кулацтва сарваць самаабкладаньне на

УХАБЫ РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫІ

Слухаюць, але ня выконваюць

(Ст. Менск Заходніх чыгунак)

Работы, які ўносіць прапанову па вытворчай паразе ці камісіі, павінен ведаць, якую карысць ён прынёс чыгуначнай гаспадарцы. Выкананьне яго прапановы ўзмацняе яго імкненьне да новых вынаходстваў і ўдасканаленьняў.

Было-б зусім лішнім паўтараць абвучную ісьціну аб тым, якую ролю адыгрываюць вытворчыя наравы ў справе палепшаньня работы нашага транспарту.

Наша адміністрацыя ахвотна паведвае наравы, уважліва прыслухоўваецца да прапаў і абгаворвае іх. Але на гэтым справа канчаецца.

Прапановы рабочых вельмі слаба

выконваюцца. Напрыклад, вытворчай камісія паставіла аднагалосна механізаваць майстэрні службы пуді, пабудоваць павець для каваньня коняў, наладзіць сушылку для лесаматар'ялаў.

Усе гэтыя прапановы прапрацаваны, зацьверджаны вытворчай наравай, але да гэтага часу ня выкананы.

Пры гэтых умовах пельга чакаць асаблівае актыўнасці ад удзельнікаў парад.

Адміністрацыя кажа: «німа врэдытаў, таму пельга выканаць прапановы». Трэба было-б аб гэтым заявіць на вытворчай парадзе, а не праз год.

Вытворчая камісія для Лесбелу — нуль

(Завод «Дрэвапрацоўшчык», Менск)

Адним з асноўных тормаў работы вытворчай камісіі заводу зьяўляюцца няўважлівыя адносіны да не пастаноў з боку Лесбелу. Шмат пастаноў застаецца

дасылалася Маскраву і ў Ленінград, а для свайго-ж заводу пакідае дрэвы.

Вытворчай камісія некалькі раз прасіла Лесбел прывезці на па-

насыбіт высокых арганізацый.

Бедната разьбівае кулацкія змовы

ВОРША. (Уласны кар.) Самаабкладаньне па акрузе ў самым разгары. Ёсць раёны, дзе пастановы аб правядзеньні самаабкладаньня вынесены ўжо на ўсіх насельніцкіх пунктах, і зараз прыступлена да збору сродкаў.

У Мельніцкім раёне ўсё 100 прад. насельніцкіх пунктаў паставілі правесці самаабкладаньне грамадзян. Ёсць выпадкі, калі асобныя вёскі (Несьперавы, Шумаўскі сельсавет, Дудзіцкі сельсавет) прынялі пастановы аб самаабкладаньні пад зьмятам: «няхай жыве савецкая ўлада» і сьневы Інтэрнацыяналу.

У Крупскім раёне на шматлюдным сходзе сялян вёскі Пліска прапанова дэмабілізаваць чырвонаармейца Мекарэвіча аб правядзеньні самаабкладаньня і ўнёсены сродкаў у працягу месяца была прынята пад крыкі «ура» і бурныя воплескі. Праўда, у тым жа раёне ў вёсцы Куты быў выпадак, што былі член райвыканкому Ляшкоў агітаваў супроць самаабкладаньня, але бедната не зьвярнула на гэта ўвагі і адказала: «няхай крычыць дурны, мы добра ведаем, што ён замомнік».

Трэба адзначыць, што кулацтва цяпер больш актыўна выступае, чым у расейных кампаніях. Яскравы прыкладам зьяўляецца Коханавіцкі раён. Тут кулакі праводзілі самастойную падрыхтоўчую працу, абсталявалі мэтай дзейнасьці на спецыяльных закрытых сходках. Так, у вёсцы Замошша сход кулацтва адбыўся ў лазьні. «Прычыпная ўстаноўка» была наступная: «Нам выступаць супроць самаабкладаньня ня добра; трэба ўзяць над собою уліку беднагу, каб яна выступала; бліжняе за свае 50 к. абароніць нашы сьветлі».

Цікава, што на гэтым сходзе прысутнічалі і камсамольцы Сіманаўскай вёскі, якія на агульным сходзе ўсіх сялян праводзілі дырэктывы кулацкага аьтыву. У вёсцы Гальцава таго ж раёну кулакі сабралі беднякоў і заявілі: «калі будзе галасаваньне за самаабкладаньне, не даю ні хлеба, ні сена».

Гэта махінацыя была выяўлена на агульным сходзе сялян. Потым у аднаго з кулакоў знайшлі расьпіскі аб выдачы ў пазыку насеньня і грошай.

Наогул кулакі, ня глядзячы на сваю актыўнасьць, церпяць у значнай большасьці месць паражэньне. Бедната арганізавала разьбівае кулацкія змовы.

У сучасны момант трэба зьвярнуць увагу на збор сродкаў, на ажыццяўленьне пастановы. Гэта мэрапрыемства пакуль праводзіцца слаба.

Р. Д.

І гэтага мала, а так Горкі—пліскага таленту рабар, прышлоць з сьвету працы, пільна аглядаўся вакол. Ён ня толькі расказаў аб сьвеце, з якога прыйшоў, і аб тым сьвеце, у які хацеў ісьці, ён яшчэ хацеў ацэньваць гэты сьвет, за якім адчуваў сьвет тагачаснай буржуазнай культуры, і даскавала ацэньваў ён яго. Ён умеў адзначыць у самой буржуазіі (Манкін) і яе станоўчыя рысы, умеў паказаць ва ўвесь рост яе арганіза-

цыя расквіццям гораўскай песьні. Гэта можа быць з гораў, паднятай—не фальшывага манеру токар і ткач слоў дзеля іх прыгожасьці, або забабы для чытача, ня курьільшчык рафінаваных эсэнцый, а чалавек, для якога мастацтва ёсць манера набыцьце жыцьцёвай мудрасьці і выпрацоўка правіл паводзінаў для кожнага наасобнага чалавека, для цэлых власьцю людзкіх, для цэлых класаў, для цэлых народаў, для ўсяго чалавецтва.

А. ЛУНАЧАРСКІ.

Шляхі прамысловага будаўніцтва ў БССР

(З дакладу тав. Карпа на пасяджэньні СНК БССР)
ДРЭВАПРАЦОЎНАЮ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ НА НОВУЮ БАЗУ. — ШКЛЯНЫЯ ЗАВОДЫ ПАТРАБУЮЦЬ СУР'ЭЗНАЙ МЭХАНЫЗАЦЫ. — ПАВЯЛІЧЭНЬНЕ ПРАДУКЦЫІ БЕЛАРУСКАЕ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

У НАС І Ў ІХ

За апошнія гады ў нас у справе фарсаваньня капітальнага будаўніцтва ізоцца цэлы рад дасягненьняў. Калі мы параўнаем нашае капітальнае будаўніцтва з раёнамі Заходняй Беларусі (у дарэвалюцыйны час у Заходняй Беларусі прамысловасьць была трохі больш разьвіта, чымся ў нашай частцы), дык заўважым там поўнае загіньваньне прамысловасьці, снарачэньне і зачыньваньне цэлага шэрагу прадпрыемстваў. У нас жа мы маем шырокае разьвіцьце прамысловасьці, поўнае выкарыстаньне асноўнага капіталу і наадварот—пашырэньне і аднаўленьне нашага асноўнага капіталу.

ЯК БУДЗЕ РАЗЬВІВАЦЦА БЕЛАРУСКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ

Капітальнае будаўніцтва ў БССР ідзе і будзе разьвівацца па 6 асноўных групах прадпрыемстваў.

1-ая група—грунтуецца на нашым лясным сырыцы (лес, папера, запалкі). Гэта група займае вельмі вялікае месца ў структуры нашае прамысловасьці і, бяжучоўна, яна будзе займаць важнае месца ў будучым.

Перад лясной дрэвапрацэсаванай прамысловасьцю стаіць вараз сур'эзная задача поўнай рэканструкцыі, бо мы ўжо сустракаемся з такім становішчам, што калі лесаніліныя заводы нашае дрэвапрацэсаванай прамысловасьці ня будуць кардынальным чынам рэканструаваны, дык яна ня будзе мець выстарчальнай колькасьці сырцу для свайй работы. Дрэвапрацэсаваную прамысловасьць трэба паставіць на зусім новую базу, арганізаваць тансама-ж цэлы шэраг новых вытворчасьцяў.

Да 2 групы адносяцца мэталічныя прадпрыемствы, якія трэба прыставаць, з аднаго боку, для выпрацоўкі с.-г. ма-

шыні, а з другога—для масавай вытворчасьці.

3 група—прадпрыемствы, якія пераапрацоўваюць прадукты сельскай гаспадаркі і жывёлагадоўлі, маюць перад сабою шырокую магчымасьць для свайго далейшага разьвіцьця, бо мы дагэтуль абхапляем толькі нявочны працент таварных астаткаў сельскай гаспадаркі.

4 група—гуты керамічныя і інш. патрабуюць сур'эзнай мэханізацыі, бо ўсе яны ў Беларусі ня маюць пад сабой базы для свайго разьвіцьця. Нам трэба ў працягу бліжэйшых гадоў іх мэханізаваць для таго, каб яны маглі быць канкурэнтна-здольнымі з тымі буйнымі заводамі, якія будуцца ў ровных раёнах Саюзу.

5 група—прадпрыемствы абутковыя, швайныя, ільнапрадныя, галынтарэйныя і хмічныя, будаўніцтва якіх прадгледжана 5-гадовым плянам.

Гэтыя прадпрыемствы маюць вялізнае значэньне ў сэнсе выкарыстаньня лішкаў рабочай сілы. Яны зьяўляюцца адным з самых прадаёмкіх і ў нас у Беларусі імаюць вялікую будучыню для свайго разьвіцьця. Беларусі нельга разглядаць, як зачынены для сябе рынак, але яна павінна ставіць перад сабой задачы пашырэньня вытворчасьці, дзеля таго, каб даваць прадукцыю ў іншыя раёны Савецкага Саюзу.

РОСТ КАПІТАЛЬНАГА БУДАЎНІЦТВА

У 1925-1926 г. усё капітальнае будаўніцтва Беларусі разам з Гомельшчынай па рэспубліканскай прамысловасьці складала 4.753.000 р.; у 1926-27 г. капітальнае будаўніцтва дайшло да 10.800.000 р., у 1927-28 г. вызначаецца на 16.500.000 р.

Мы прыблізна ацэньваем, што ўсё капітальнае будаўніцтва па-

мясцовай і рэспубліканскай прамысловасьці ў 1926-27 г. складала 14 з паловай мільёнаў рублёў. Па прафішліяне на наступны год вызначаецца на ліні мясцовай, рэспубліканскай і саюзнай прамысловасьці капітальнае будаўніцтва, прыблізна, на 25 з паловай мільёнаў рублёў.

ШТО ДАЛА РЭКАНСТРУКЦЫЯ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ

Асноўныя сродкі, якія былі затрачаны ў леташнім годзе, ішлі на рэканструкцыю прадпрыемстваў.

Некалькі прыкладаў: пераабсталяваньне папярэдняй ф-кі ў Добрушы і тым капітальныя затраты ў капітальным будаўніцтве зьяўляюцца тансама несвалчасовае атрымальнае імпартнага абсталяваньня.

Той прафішлія, які мы маем сёлета, дае нам павялічэньне агульнай прадукцыі на 30-31 проц. нашай вытворчай праграмы ў параўнаньні з 1926-27 г.

Дзякуючы рацыяналізацыі па дражджавой прамысловасьці дасягнута павялічэньне тэхнічнай магутнасьці заводу ў 9 проц., зьніжэньне сабекошту—на 7 проц., павялічэньне выхадаў па ўсіх вытворчасьцях—на 8,16 проц. Па масларобнай вытворчасьці—павялічэньне тэхнічнай магутнасьці на 9 проц., павялічэньне выхадаў—на 10 проц. і паліпшэньне якасьці масла.

Цяпер па Шклятрэсьце. Пераабсталяваньне гутаў «Кастрычнік» і «Ільліч» дало павялічэньне выпрацоўкі на 1-м заводзе ад 160 тон да 275 тон шкляное масы, а па другім—ад 60 да 170 тон.

Па Меншэві сабекошт вырабаў паменшыўся на 10,1 проц., пры чым павялічваецца выпуск вырабаў у параўнаньні з 1925-26 годам на 96 проц.

ЯБ БУДАЎНІЧАЙ ГАРАЧЫ І ІНШЫХ НЕДАХОПАХ

Да сучаснага моманту мы не навучыліся будаваць таней, каб атрымаваць максімальную карысьць ад будаўніцтва. Яе дэфэкт, трэба адзначыць тую будаўнічую гарачку, якая абхапляла цэлы шэраг гаспадарчых органаў.

Трэба адзначыць надзвычайна слабое вывучэньне і пасур'эзны падыход да складаньня каштарысаў па капітальным будаўніцтве.

Адсюль ужо выцякае шмат выпадкаў парушэньня каштарыснай дысцыпліны і інш. Сур'эзным дэфэктам у капітальным будаўніцтве зьяўляюцца тансама несвалчасовае атрымальнае імпартнага абсталяваньня.

Прыходзіцца адзначыць надзвычайна слабую будаўнічыя апаратаў у нашай прамысловасьці, роўнагласць пры праходжаньні праектаў і г. д.

Вось некаторыя канкрэтныя недахопы ў нашым будаўніцтве. Акулярыя фабрыка закончана ўжо на 70 проц., пабудаваны ўвесь будынак, а праект гэтай ф-кі прадстаўлен на зацьверджэньне толькі ў лютым 1928 году. У выніку вышла, што замест вызначанага кошту будынку ў 140 тыс. руб. гэты будынак абышоўся ў 230 тыс.руб. Даводзіцца гэта тым, што папярэдняй каштарысы былі нягодныя. У новым праекце зусім быў зьменен тып пабудовы.

Тое самае ў адносінах да Бабруйскага камбінату. Камбінат пачаў будавацца без зацьверджанага праекту. Ёсць цэлы шэраг памылковых разьлікаў у самых каштарысных вылічэньнях. Напрыклад, каштарыс быў складзены нашымі спецыялістамі без асьведомленасьці аб тым, колькі каштэ заграйнае абсталяваньне і аб усіх тэхнічных працэсах гэтай вытворчасьці. Каштарыс быў

складзены на 1.200.000 руб., але ня вылічаны рэальны кошт абсталяваньня за граніцай і прывоз яго адтуль.

Сілавая станцыя ня была прадгледжана, як цэнтральная, а толькі вызначалася для Бабруйскага камбінату. ВСНГ Саюзу і Галоўэлектра парашылі, каб пры гэтым камбінат павінен быў быць пушчан у наступным годзе і да гэтага часу павінна быць гатова і сілавая ўстаноўка. Па гэтым камбінатце было атрымана імпартнае абсталяваньне з нямецкага градыту ў 300.000.000 р. Гэта абсталяваньне прыбыло на Бабруйскі камбінат, але да гэтага часу ня выкарыстана, бо камбінат будзе закончаны толькі ў будучым годзе.

На гарбарні «Бальшавік» цэлы рад работ часткова праводзіўся без канчатковага зацьверджаньня дэталей гэтага будаўніцтва. У сувязі з гэтым былі дапушчаны некаторыя памылкі. Асноўная памылка заключалася ў тым, што завод быў пушчаны раней тэрміну.

Па маслабойным заводзе, які будзецца ў Віцебску, невыстарчальна ўлічана сырцовая база. Тое-ж самае і ў адносінах сырцовай базы Бабруйскага камбінату. Тут пры падаўку быў дапушчаны пералік прыблізна ў 60 тыс. куб. мэтраў.

Перад намі задача канчаткова ўлажыць будаўніцтва ў пэўны плян. У гэтых адносінах вялікую ролю павінны адыграць тым кадры спецыялістаў, якія ёсць у нашых прадпрыемствах. За тэхнічную падрыхтаванасьць і капітальнае будаўніцтва адкаваляць ня толькі выраўнікі трэстаў і прадпрыемстваў, але і тым кадры сьпецаў, якія працуюць у нашых гаспадарчых установах на фабрыках і заводах.

Вытворчая камісія некалькі раз прасіла Лесбел прыслаць на пасяджэньне камісіі і на вытворчую нараду дакладчыка—інжынера, але нікі на можа гэтага дабіцца. Усё абірае, але не пасылае.

Вось калі-б ня гэтыя тормазы, працу можна было-б паставіць добра. Рабочыя цікавіцца вытворчым жыцьцём і прыходзяць ахвотна на вытворчыя нарады. Ёсць і актыў, які імкнецца да вынаходстваў і ўдасканаленьняў. Так, напрыклад, майстар заводу тав. Гольдбэрг зрабіў варштат для клейкі грэслаў і некалькі варштатаў для клейкі рознай мэблі. Акрамя таго, тав. Гольдбэрг дабіўся раду ўдасканаленьняў, якія прынеслі заводу значную эканомію працы і грошай.

Мэханік заводу тав. Малінаў дабіўся, каб да сушылі была пракладзена вузкаякалейка. Дзеньчучы гэтай палегчылася праца надручных рабочых, якія да гэтага часу пераносілі матар'ял на плячо.

Трэба адзначыць, што дагэтуль ніхто з рабочых-вынаходцаў ня быў прам'яваны.

Няма гаспадарчага вока

(Служба пуці МББ чыг.)

Галоўнае ў вытворчасьці—гэта добрае абсталяваньне майстэрні, удасканалены інструмант. Там рабочаму ня прыходзіцца змаць галаву над тым, як выйсьці з становішча, як пазьбіцца ад прастаўля.

На 8-м участку службы пуці сельсапры-валаправодчыкі працуюць без інструмантаў. Няма добрага адкладнага круку, бэлтароз ні на што ня варты, трубароз тансама дрэвым. Пры гэтых умовах праца ні ў якім разе нельга гаварыць аб рацыяналізацыі вытворчасьці, аб узяцьці прадукцыйнасьці працы.

Надбайнілі адносіны адміністрацыі да вытворчасьці характарызуецца ня толькі гэтым. На дарозе ляжаць тысячы старых шпах, якія былі зьменены ўлоўку. Шпалы ідуць на апаз службовых памішканьняў. Але іх крадзе кожны, каму ёсць ахвота. Кожны дзень прывалюць дзясатыя шпах. Адміністрацыя ня прымае ніякіх мер, каб наладзіць ахову каштоўнага матар'ялу.

„Грабавая“ цягніна

(Кардонная фабрыка імя Леніна, Пухавічы)

Груб лічыцца ў нас самым моцным з усіх парод дрэў. На нашым прадпрыемстве граб ідзе на выраб зубцоў для перадавальных машынаў. Вось ужо год, як запус грабу выйшаў, нам прыходзіцца рабіць зубцы з іншых парод, менш моцных. На першы погляд, гэта—хробак, але яна пераходзіць прадукцыйнасьці працы. Прыходзіцца траціць шмат сілы на апрацоўку зубцоў, а як пасадзіць іх на машыну, яны хутка пуюцца і ломіцца. Адсюль—прастой варштатаў, бо пакуль прыхдзе цесля і наладзіць новыя зубцы пройдзе на мала часу.

Мы ўсё добра ведаем, што грабу на фабрыцы няма, яго можна атрымаць вярст за 15 ад фабрыкі. Трэба толькі паслаць чалавека з фурманкай. Але тут пераходзіць «понтралізм». Фабрыка піша ў трэст, каб ён закупіў у Лесбелу. Трэст запрашвае, якія разьмеры дрэва патрэбны. Кантора піша, а грабу няма, Карнейчы.

ПЕРАМОГА БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА

(Да пастаноўкі «Фауст» Беларускаму Музычным Тэхнікумам)

— Што? Беларуская опера? «Фауст»? Гуно на беларускай мове і сіламі музтэхнікуму? Ах! ці ня праўда, гэта мусіць быць вельмі весела!

Гэта скажа ня толькі зацаты беларусажэр, а і можны скаптык у адносінах беларускае культуры, а іх... Так, іх у нас хапае, іх, з тонкай саркастычнай усмешкай: «Ах, ці не праўда?» і з вузкім лобам (вузкі лоб—псыхалёгічна; ад вялікадзяржаўнасці: спадчына царызму).

Але, якая справа да іх прафесару і слухачу музтэхнікуму. Яны маюць свае істы:

— Мы ня хочам быць толькі выкладчыкамі, мы ня хочам быць толькі слухачамі. І мы па меры нашых сіл арганізатары і творцы. Мы хочам быць удзельнікамі нашага вялікага будаўніцтва.

Вось тое, што акрыляе і дае патас скромным работнікам музтэхнікуму.

Беларускі музтэхнікум існуе толькі чацьверты год. Час, як бачым, кароткі. Ды ня ў гэтым-жа, нарэшце, сінал!

І таму, патэтык і энтузіяст беларускае музыкі, Юльян Мікалаевіч Драйзін бярэ французскі арыгінал лібрэта «Фауст» і перакладае на беларускую мову.

— Ведаеце,—кажа ён (сам маленькі, галава закінутая, вочы крыху ўверх),—расійскі пераклад такі далёкі ад першатвору. Я дбаў аб дасканаласці і блізкасці. Некаторыя месцы мне асабліва ўдаліся, здаецца.

Прафесары таксама задаволены перакладам:

— Пераклад добры, вельмі добры.—Гэта кажа прафесар ільяс Сяпёву Цывяткоў. Вы ведаеце Цывяткоў?—сівы, бахматы і здаравенны, голас густы:—Беларускае слова больш прыдатна для сьпеваў, як расійскае і ўвалянае ўкраінскае. Гэта характэрнае беларускае „а“—адкрытае, шырокае, таксама сьпеўнае...

Слухачы, сьпеланкі і сьпявачкі, рады паслухаць свайго прафесара, але ці час для тэатрычных разваг? Ім трэба вывучыць паасобныя партыі з оперы, яны павінны будучы прадэманстраваць з эстрады, як гучыць гэта роднае, беларускае „а“. А гэта-ж ня жорсткі і адгэтуль трывога, хвалювальнае—маладзёў, і няма ўпэўненасці:—Ну, а што, калі раптам... спалохаюся, сарвуся...

— Бррр... жудасна... прэч, паганая думка!

А ў тав. Гітгарца ці мала клопатаў? Ён дырыжуе аркестрам, аркестр мае 36 чал.—усё вучні музтэхнікуму—і...

— Вы-ж разумееце?—опэрны спектакль трымаецца на дырыжэры! Вы разумееце?

У ПРЭЗЫДЫУМЕ АКРВЫКАНКОМУ

Паступленьне сел.-гасп. падатку

На 16-га сакавіка на Менскай акрузе паступіла 99,56 проц. сел.-гасп. падатку. Зьмяншэна дзяком і часткова ва лік скілачнага фонду беднага і мазамоных гаспадарстваў 48,60 проц. што складала 11,26 проц. усяго падатку па акрузе.

Новы інспэктар народнае асьветы

Гэта гаворыць тав. Гітгарц. У яго такіх вялікіх, рагавыя „амерыканскія“ акулары, а за імі упартыя вочы. Вы разумееце, што такім вачом бязмоўна можна даручыць лёс оперы. І гэта разумее добра дырэктар тэхнікуму т. Бясымертны. Гэта ён арганізатар і застрэльшчык усяе справы. Ён спакойны і мужны, як капітан вялікага карабля. Так, ён нагадвае мне тых капітанаў, што вынаходзілі новыя землі. Ім ня трэба зямлі—яны для чалавечтва. Тав. Бясымертны абрадуе беларускіх працоўных беларускай операй.

Нельга не згадаць і Вастокава. Яму мы абавязаны пастаноўкай. Масавыя сцэны праведзены ім асабліва ўдала, ярка, каларова. Спектакль аформлен са смакам і ведай справы.

Мы былі 26-га сакавіка на першым зачыненым спектаклі „Фауста“ (№ В. 26 сакавіка 1832 г. у Ваймары памёр вялікі Гётэ, опера Гуно на сюжэт гэтаўскага „Фауста“ датуецца 1859 г.; яна кангэніяльна несъямротнаму тварэнню Гётэ, аб гэтым любяць гаварыць французы; 29-га сакавіка, г. зн. сёньня, адбудзецца першы адчынены спектакль оперы на беларускай мове. Гэта ўсё для памяці).

А цяпер... што сказаць аб уражаньнях ад зачыненага спектаклю. Што да сябе, то мы перажылі рэдкіх сьветлых мінуты ў сваім жыцці. Няхай было шмат шурпатасці ў выкананьні сьпевакоў, няхай. Няхай Цюрэмнаў (Мэфістофэль) не да канца прадумаў сваю ролю, няхай ён не да канца дэманічны, няхай трошкі вялы Валодзька (Фауст), няхай яму бракуе тэмпераманту,—гэта-ж драбніца. Трэба не забывацца, што мы маем справу з вучнямі, а для вучняў такое вынананьне, якое мы бачылі, больш чым удалае. А Аляксандроўская, гэтая сьпявачка з рэдкімі данымі, дала бадай за-

кончаны абраз Мальгрэты. І ўсё гэта маладзёў, маладосць падкупнае сьвежасцю, юнацтвам, надзейнасцю. Аркэстр (гэта аб Гітгарцы) гучэў умеру моцна, каб ня глушыць сьпевакоў, і безадорна чыста. Трэба было чуць, як маладосць (тэатр быў да адказу перапоўнен студэнцкай масай) вітала маладосць, якімі бурамі воплескаў шумеў і бушаваў тэатр.

— Ну, а як пераклад, як з гэтым „люди разных каст и стран...“ і іншае падобнае,—пыталеца чытач.

— А вось пачуеце сёньня вечарам, шанюны. Пачуеце з вуснаў Мальгрэты (Аляксандроўская) песеньку аб каралі:

Дзесяці быў адзін кароль
Ён да самай сьмерці часнай
На ўспамянак аб каханцы
Келіх залаты хаваў...

Пачуеце і Мэфістофэля, яго жудаснае:

Каб пашану даць куміру,
Усе народы на ўздагон
Карагод шалёны водзяць
Пад злавешчы грошай звон.

Пачуеце і мілага Зібэля са шчырай і пахвая, як гатовая расквітаць ружа, песенькай:

Красні любай мае;
Скажце ёй,
Каб ведала яна
Як я кахаю яе
І адвагі няма
Сказаць—мая.

Пачуеце і тады, дарагі чытач, самі скажыце сваю думку. Вы ня спяты, вы працоўны БССР, вы верыце ў моц беларускіх працоўных, у іх здольнасць тварыць сваю беларускую культуру, вы самі творца новага жыцця. Вы застанецеся здаволеным.

І яшчэ: pro domo suo. Я чуў „Фауста“ на шмат якіх сцэнах, на шмат якіх мовах. Я помню толькі зачынены спектакль 26-га сакавіка, яго маладых выканаўцаў, яго маладую аўдыторыю...
Уладзімер Жыдла.

КУЛЬТУРНЫЯ НАВІНЫ

Завочны камуністычны ўніверсітэт

Пры Беларускаму камуністычным універсітэце адкрыты завочны камуністычны ўніверсітэт з трохгадовым курсам вавучаньня. Мэта ўніверсітэту дзейна тэарэтычную падрыхтоўку партыйнаму і камсамольскаму актыву ў яго практычнай працы. Завочны камуністычны ўніверсітэт разлічаны на 125 чалавек. Да апошняга часу залічана слухачамі 119 чалавек, з якіх толькі адзін з гораду Менску, а рэшта працаўнікі з акруг.

Завочны камуністычны ўніверсітэт распішаў праду ў 15 сакавіка гэтага году.

Вдырыцьце кааперацыйных курсаў

Народны Камісарыят Асьветы даў дазвол на адкрыцьце завочных курсаў па падрыхтоўцы кваліфікацыі працоўнікаў лізавай кааперацыйнай сеткі.

Мэта курсаў падрыхтаваць незалежных спецыялістаў па рахунавадстве, а таксама будучы падпарадкаваны Цэнтральнаму Кааперацыйнаму Савету БССР і разлічаны на 8 месяцаў. Пачатак заняткаў устанавіцца з 1-га мая 1928 г.

На гэтым... Пачаць...

Вечар, прысьвечаны М. Горькаму

Сёньня ў кіно „Культура“ адбудзецца ўрачысты вечар, прысьвечаны 60-гадоваму юбілею з дня нараджэньня выдатнага расійскага пісьменьніка М. Горькага. Дачка аб грамадзка-палітычнай дзейнасці і літаратурнай творчасці Горькага зробіць праф. С. Я. Вальфсон. Пасля ўрачыстай часткі будзе пастаноўлена кіно-фільма „Маті“ М. Горькага.

КІНО

„КРЫТЫ ФУРГОН“

(Кіно „Культура“)

Перад нашым глядачом прайшла ўжо не адна фільма вытворчасці Уэльска-дэржкіно. Да гэтай вытворчасці належыць і „Крыты фургон“, зроблены па сцэнары Лозман-Садфулінай.

Перад нашым глядачом прайшла ўжо не адна фільма вытворчасці Уэльска-дэржкіно. Да гэтай вытворчасці належыць і „Крыты фургон“, зроблены па сцэнары Лозман-Садфулінай.

Можна было чакаць ад гэтага фільма перспектывы пазнаваць быт далёкай Кір...

«СПОРТ»

Судовыя калегіі

Прэзыдыум ВСФК зацьвердзіў паляжэньне аб судовых калегіях пры АСФК. У гэтых калегіях павінны ўвайсьці ўсе кваліфікаваныя фізкультурнікі ўсіх відаў спорту.

Калегіі будуць абслугоўваць усе спарторніцы.

Супроць саматужнага спорта абсталяваньня

Як у рабочых клябах, так і ў школах спартыўнае абсталяваньне ўстаноўлена саматужным спосабам. Гэта каштуе вельмі дорага і не заўсёды добра зроблена.

Прэзыдыум ВСФК даручыў навукова-тэхнічнаму камітэту ВСФК распрацаваць тыповую ўстаноўку для фізкультурнага абсталяваньня ў рабочых клябах і школах.

СУД

Сваясаблівая строючка

Для дапамогі беспрацоўным існуе страхаса, якая забясьпечвае рабочых і служачых у часе іх беспрацоўя.

Інакш парамыў член саюзу савецкіх і гандлёвых служачых, старэйшы прыватны мануфактурнага магазыну № 31 пракалектыўу „Белларок“ Русак. Ведаючы, што ў хуткім часе ён будзе звольнен з пасады ў парадку вымагавасці, Русак „застрахаваў“ сябе на час беспрацоўя пазычальным спосабам: ён пачаў плаціць мануфактуру з магазыну, у якім ён працаваў, унесчы кошт гэтай мануфактуры ў касу. Такім чынам, ён узяў выш 200 метраў рознай мануфактуры, адкрыў у сябе на кватэры краму, і прадаваў мануфактуру па павышаным цэнах.

Выявадова міліцыянер Нова-Маскоўскай вул. затрымаў аднаго грамадзяніна, які ўвечары нясуў арэву сукна. У міліцыі затрыманы сказаў, што ён купіў гэты арэз у Русака. Пры вобыску ў апошняга было знойдзена 232 мэтры рознай мануфактуры.

На судзе выявілася, што Русак у апошні час сваёй работай плаціў мануфактуру і дома прадаваў яе, сваюлючы на цэнах.

Менскі акруговы суд засудзіў Русака на 1 г. 6 мес. пазбаўленьня волі. Знойдзена мануфактуру, канфіскавалі і перадалі ў сабес за выключэньнем аднаго арэву сукна, які Русак купіў у магазыну ЦРК для сваёй патрэбы.

М Е Н С К

Прыяжджае ў. Маяноўскі

У першых лічбах красавіка ў Менск прыяжджае вядомы расійскі паэта, паэдыр „Новага Лефа“—У. Маяноўскі.

Паэта выступіць у ілюбе імя Карла Маркса з дакладам „Слухай новае“ і чытнай сваіх апошніх вершаў.

Пабудова Дому Селяніна

Інжынер Радзевіч, які будзе Дом Селяніна, зрабіў даклад у калегіі Наркамзему аб ходзе работ. Большая частка работ зроблена ў мінулым будаўнічым сэзоне. У бягучым будаўнічым сэзоне засталася закончыць частку жалеза-бэтонных і драўляных перакрыцьцяў, тыкаваньне будынку, абсталяваньне цэнтральнага ацяпленьня, каналізацыі і вадаправоду. Дом мяркуецца закончыць і прыстасаваць адкрыцьцё да „Дня ўраджая“.

Слабое паступленьне паёў у МЦРК

Прэзыдыум Менскага гарсавету адназначыў слабы тэмп паступленьня паёў уносоў, што пагражае выкананьню аддзяленьня па МЦРК. Апошнімі запрапанавана ўмацаць працу па спэцыяльным паёў пляхам арганізацыі ірэмкі гэтага паёў на буйных прадпрыемствах, а таксама заключэньня паконт гэтага дагавару з адміністрацыяй, як гэта было зроблена ў Віцебску.

БІБЛІЯГРАФІЯ

АСЬВЕТА. Часопіс Народнага Камісарыяту Асьветы і саюзу працаўнікоў Асьветы. № 1. Год выданьня пяты. Менск—1928 г.

Часопіс „Асьвета“ выдываецца ўжо пяты год—і за гэты параўнальна доўгі час навіна была зрабіцца арганам, добра вядомым шырокім кругом беларускіх культурнікцаў, абслугоўваць патрэбы і аказаваць на залічэньні, для якіх прызначэцца папулярны педагогічна-прафэсійна-навуковы орган. Што „Асьвета“ ёсьць такім імемна педагогічна-прафэсійна-навуковым органам,—гэта даводзіцца тым, што ён выдываецца Народным Камісарыятам асьветы супольна з саюзам працаўнікоў Асьветы. У такім органе друку натуральна чакаць, палершае, асьвятленьня асноўных кірункаў асьветнай палітыкі Камісарыяту Асьветы і чарговых праблем педагогічнай дзейнасьці культурнікцаў з мэтадагёгічнага боку, а падруцоў, неабходна, каб тутна асьвятляліся пытаньні быту культурнікцаў. Яна прытым, што, як адвечна пакуль-што педагогічнага часопіс на беларускай мове, „Асьвета“ павінна задыктываць патрэбу самазаваньня культурнікцаў у беларусавачым кірунку. І яны ў парадку чаргу ў сэнсе культурнага мовы асьветніцкага.

Наколькі-ж аказавае журнал гэтым запатрабаваным? У № 1 „Асьветы“ за гэты год зьмешчаны даволі багата артыкулаў, дачучых пытаньняў арганізацыяна-асьветнага і мэтадагёгічнага характару. З іх ліку некаторыя вельмі даглыбана і цікава.

50.000 рублёў на рамонт сельска-гаспадарчых машын

Белсельбанк адпусьціў Белсельтрэсту 50 т. р. на рамонт сельска-гаспадарчых машын і прылад да веснавае пасейнае кампаніі.

Пасылка сялян на курорты

Менская акруговая інспэцыя аховы здароўя адправіла на курорты 5 сялян у лік атрыманых 18 месца на акругу. Сяляно накіраваны ў Лівядзію на паўтара месяца.

900 дармовых электрычных уводаў

Камісія гарсавету разгледзела заявы на дармовы электрычны ўводзі амаля на ўсіх прафэсіях. Выдана каля 900 дазваляў на ўводзі. Пакуль што электрычнасьць праведзена ў 300 кватэрах рабочых. Далейшая праводка электрычнасьці затрымаваецца з прычыны таго што рабочыя, якім выданы дазвады, не парадкоўць заказам Дзьводу для выкананьня работ.

„Тыднёвік аховы здароўя дзяцей“ скончыўся

Учора ў Менску скончыўся „тыднёвік аховы здароўя дзяцей“. У працягу „тыднёва“ прапушчана праз дзьвюх дармова каля 3.000 дзяцей. Скарабачым збор, наладжаны па горадзе, даў каля 600 р. Быў праведзены рад сходоў па школах, наладжаны дармовыя дзіцячыя кіно-экансы і г. д.

Пагроза затопленьня грузаў

У сувязі з набліжэньнем разьбывае дэя магчыма затопленьне раду вучасткаў, дзе сканцэнтраваны будаўнічыя матэрыялы і іншыя грузаў, неабходныя для бягучага будаўнічага сэзону ў Беларусі.

ВСНГБ у тэрміновым парадку запрапанавалі Асінетрою, Лесбелу, Белбайгандлю, Белдэжрэстру, Шыла трэсту і іншым арганізацыям прыняць энэргічныя меры да вывазу лесамагараў, драўніну, дрэў з нагараючых вучасткаў на лініі Заходняй і МББ чыг. Чыгуныкі, згодна атрыманых вестак, забясьпечваюць сваячасоваю падачу вагонаў. Віна ва несвадчасовы вываз грузаў ускладзена на груза-ўдасцьнікаў.

За дзень

РАССАДНІК ДЭКАРАЦЫЙНЫХ ДРЭЎ. Саўгас Багушаўскі перадаў Менсельтрэсту для пераваду туды мюнага парку. Рэшта зямлі, не патрэбнае для парку, заманавана за камісіяю для арганізацыі расадніку дэкарацыйных дрэў.

ДАПАМОГА БЕСПРАЦОЎНЫМ. Будаўнічы рабочыя сэзонікі, якіх атрымалі ўжо дапамогу на беспрацоўі ў працягу 2-х месяцаў, але паступілі на курсы цэнтральнага інстытуту ірацы, будуць атрымліваць з страхаса далейшую дапамогу да скончэньня курсу.

БУДАЎНІЧЫ СЭЗОН. Акруговая плянавая камісія зацьвердзіла плян капітальнага будаўніцтва па Менсельтрэсту на 116.039 р. Барысаўскім мястэчка—на 13.551 руб. і „Торгтрот“—на 184.441 р.

ВЕСНАВАЯ АЧЫСТКА ГОРАДУ. Міліцыя аддала загад домакіраўніцтвам у тэрміновым парадку зрабіць поспачую санітарную ачыстку гораду (свадка жоду, вываз сьнегу з двароў і г. д.). У баіжэйшыя-ж дні гэта ачыстка павінна быць скончана.

Цэны на рынку

28-га сакавіка на менскіх рынках існавалі наступныя цэны: жыта—2 р. пуд. авёс—2 р. 15 к.—2 р. 20 к. Падвоз аўсу і жыта даволі вялікі. Масла сьметанковае каштуе 70-75 к. фунт, яйкі 50 к.—55 к. дзясятан. Мяса цялачэ—14-15 к. фунт, шынка—35 кап. фунт. Падвоз мясных і малочных прадуктаў даволі вялікі.

Клюб імя Карла Маркса

Чацьвер. Вялікая зала: КІНО—„КАНЕЦ САНКТ-ПЕЦЯРБУРГА“. Пачатан а 8 і 10 гадз. Склінаецца 3 група дрыжныя парадку. А 9 гадз. увеч. у чытальні пад кіраўніцтвам тав. Кванінскага адбудзецца чытаньне і разбор твораў Горькага. Заняткі гурткаў: спартыўны, 130, шахматна-шашачны.

Менскае аб'яднаньне работнікаў вучоту

У чацьвер, 29 сакавіка, а 6 г. 30 м. увечары, у камішаньня Падшыванна (Літвінкі, каля са двара, Камсамольская вул.) ад-

Новы інспэктар народнае асьветы
 Замест адкампіраванага ў рэспубліканскай РСІ менскага акруговага інспэктара народнае асьветы т. Брыгвадзіча назначан т. Юшкевіч.
Падручнікі да навучальнага году
 Менавітаўрадам запрапанаваны іспэктары народнае асьветы акадэмія неабходныя кнігі і дапамогі для школ на 1928-29 навучальны год. Уся літаратура і дапамогі павінны быць аданы ў школы не пазьней 1-га верасьня 1928 году.

Да зьезду „Прэч няпісьменнасць“
 Другі ўсебеларускі зьезд па ліквідацыі няпісьменнасці, які меў адбыцца ў чэрвені месяца гэтага году, пераасіда на жнівень месцад. На зьездзе будзе прысутнічаць 109 чалавек працаўнікоў па ліквідацыі няпісьменнасці, з іх 80 працаўнікоў з месц. Пры зьездзе будзе паладжана выстаўка „За грамаду“. Для ўдзелу ў працы зьезду запрошаны працаўнікі РСФСР і Украіны.

беларускай і чырвонаармейскай грамады. Дачка багатага бая кахое вастужа бацькавых статкаў, але яна нічо ў вядучым урасьце заручана з сьмялым другога багатага кіргіза, што вядучыцца перашкоду ічысьце закаханых. Пастух, каб аўладзіць дачкою багатыра, ідзе шукаць багачыню, але натрапіцца на чырвонаармейскіх пагранатраі, у якіх часова і застаецца жыць. Праз невостры час ён вяртаецца да родных юртаў і ўпачы забірае сваю каханую і ўпачы з ёю ад багатага мужа, але на дарозе трапіла ў лапы беларускага атраду на чале з князем, які вядома чаго і чаму разамісьціўся ў стэрэх. Князь, зразумела, гвалціць ма-значна большага. Тут быў шырокі перспэктывы назавана быт дыйкай Кіргізі, нехалікім кіргіза, сацыяльна адносіны класоў, той рэвалюцыйны адух; які найчым у моманту рэвалюцыйні. Усё гэта закружана ў фільме толькі на ірыкоўна, без сталага вырашэньня, хопі іміжыньне да гэтага, балай, і было. Карціна ў агульным маза і палікава палікава Кіргізі і жана і аблікае галдача да нехалікім кіргізаў.
 Што датычыць надісёў на карціне, то, на наш погляд, нара ўжо перайсьці ланаму кіно выключна на беларускую мову і даць налісь толькі вабеларуску. К.

ных пытаньняў арганізацыйна-асьветнага і метадычнага характару. З іх ліку некаторыя вельмі докладныя і аглядаюць свей мисе. Да гэтага катэгорыі належыць артыкул: „Рэалізацыя літэратурнага апарату і функцыянальнае сматова ў газіне народнае асьветы“ А. Аніхоўскага, „Культура і грамадазнаўства ў сучаснай школе“ праф. Зьм. Жарынава, „Тыя падручнікі па грамадазнаўству для працоўнае школы на бліжэйшым будучыню“ П. Пінавіча, „Беларуская літаратура ў комплекснай сыстэме навучаньня“ І. Самковіча, „З пэдагагічнага габінету Цэнтральнай Дасьледча-Паказальчай школы Беларусі“ М. Кр.

30 м. ушчыры, у вышываным Дзёржбану (ленкутон, ход са двара, Камсамольская вул.) аббудзецца даладз галоўбухгальтара Дзёржбану Бел. т. Гурвіча на тэму: „Напіраўчот і яго практычнае ўжываньне“.
 Даладз будзе ілюстрацыя дыяпазытывамі.
 Бюро ОРУ.
Адказны рэдактар Ян Асьжоў

ТЕАТРА КІНО

Пятніца, 30, субота, 31 саваніна і падзея, 1 красавіка **„ГІРШ ЛЕКЕРТ“**
 На суботу, 31 саваніна, усё білеты проданы.
 На пятніцу, 30-31 і падзея, 1-IV білеты ў насэ театру.
 Пачатан спэнтаніяў а 8 з пал. гадз увеч.

Выдатны вастацкі фільм Рэжысэр Алег Фрэйх.
„КРЫТЫ ФУРГОН“
 ХУТКА! Грандыёзны баявін „КАСТРЫЧНІК“

Новы амерыканскі фільм, арыгін, прыключ. вастаўка, у 7-мі часьцях
„КРЫВАВЫ СЬЛЕД“ (КІНО-СЯСІК)
 Штудыёна 4 савані. На 1-ым савані цань ад 20 м. Пачатан савані: а 6 г., 7 г., 30 м., 9 г., 1 10 г., 30 м.

Авантурны кіно-р-т а 2 савані—12 чэсав у адзім савані
„ЗНАТНЫ ЧУЖАЗЕМЕЦ“
 У галоўнай ролі вядомы трумавы актэр ГАРЫ ПІЛЬ. Пачатан савані: 6 г., 30 м., 8 г., 30 м., 1 10 г., 30 м., ад 5 гадз.

Гранд. вастацкі фільм, вытворчасць БЕЛДЗІРНІНО.
„ЯГО ПРАВАСХАДЗ ЦЕЛЬСТВА“
 3 вастацкіх вастацкіх, артмэста ІХАТ—1-га—Л. ЛЕАНІДАВА.

КІНО-ТЕАТР „КУЛЬТУРА“
 Ад аўторка, 3-га красавіка францызны гістарычна-рэвалюцыйны фільм, вастаўч саваніе кінематаграфіі

„КАСТРЫЧНІК“
 Рэжысэр: Эйзенштэйн (вастаўччык ф-мы „Браненосца Падзінін“) і Аляксандраў
 Пачатан продаж білетоў будзе штудіна а 29-га саваніна ад 3-не гадз. дн у насэ театру

На малектўных заўках арганізацыі білеты прададзэ без чаргі

АБВЕСТКА
Судовы выкапаўца 2 вуч. Менскай акругі
 абвясчае, што
 4-га красавіка 1928 году з 9 гадзіны раніцы ў г. Менску па Нова-Маскоўскай вуліцы
будуць прадавацца 3 публічнага торгу БУДЫНКІ
 ніжэй памянёных гр-н, пачынаючы торг з меншых нумароў

№№ дому	ацэнка
1. Хары Эйдлі Шмуїлаўны	23 300 руб.
2. Дудкоўскай Ганны і Цімашовай Воры А.	25 300 "
3. Намдан Іці Шымэвага	26 200 "
4. Мэрліса Самуїла Іцыва і Пасі Гіршавай	390 "
5. Саламонавай Эстры	26 200 "
6. Мэрліса Моруша Залмановага	31а 300 "
7. Файна Вульфа Борухава	34 550 "
8. Цукерман Розы Евэтуны	37і3 200 "
9. Эйдльбаума Хаі Абрамаўны	40 200 "
10. Сіманчыи Марысі	43 150 "
11. Сазьмана Абааа Зэліава	45а 200 "
12. Наплан Соні Зэбуны	46 200 "

Продаж з 9 гадзіны раніцы 6 красавіка

1. Трагера Калмана Хаїмава	51 100 руб.
2. Бельніна Кушэя Бэрнавага	53 100 "
3. Пратазэвіча Абрама Юсэвіча	56 300 "
4. Фрыд Маліі Абобавай	57 200 "
5. Ярашэвіч Галэны і Масьцючай Мар'і	59 200 "
6. Каца Шымана Абрам зага	61 100 "
7. Фішар Басі Абрамавай	62 200 "
8. Ногіна Язэпа Хаїмавага	67 200 "
9. Вільчэцкага Яніі Антонава	70 200 "
10. Вільчэцкага Вінцэса Антонава	72 150 "
11. Бэліна Мэра Файбавага	74 600 "

на спэцыяліт на выкапаўчых лістох Н. еуду 2 вуч. Менск. акругі гр-шай за не амашчэньне бруку на карысьце Менькамасу.
 Жадаючыя таргавіцца запрашаюцца на аавачаны час на месца торгу в ранку да ніжэйшых нумароў дамоў па Н. Маскоўскай вул., прадставіўшы сцяўкі Камітасу на права куплі будынку, а таксама ўчысьці мне 10 проц. ацэнкі будынку, які жададае купіць.
 У тым выпадку, калі ў першы торгі ніхто ня зьявіцца купіць, або вастаўца не проданым будынку—паўторны торг навачаецца на 18-га красавіка 28 году для будынкаў не проданых 4 красавіка і на 20-га красавіка не проданых 6 красавіка з 9 гадзіны раніцы.
 Надрабяны сьвіс можна бачыць штудыёна ад 9 да 12 гадзіны дня ў камары суд. выкапаўчым, Пралетарская, дом № 16, а ў дзень продажу—на месцы торгу.
 Суд. выкапаўца 2 вуч. Мен. акругі ПЭНКРАТ.

ДА 1-га КРАСАВІКА ЗАСТАЛОСЯ З ДНІ!
 Пасьпяшэце падпісацца на красавік і да канца году.

на ГАЗЭТУ „ЗЬВЯЗДА“

Падпісная плата: на 9 мес. (да канца году)—7 р. 50 к., на 6 м.—5 р., на 3 м.—2 р. 60 к., на 1 м.—90 к.
 Для падпісчыкаў „Зьвязды“ падпісная цана на часопісь „Большавік Беларусі“—15 к. у месяц (замест 25 кап.). Кожны гадавы і поўгадавы падпісчык „Зьвязды“—можэ атрымаць „Бібліятэчку актывістага“, якія каштуюць вышш 3-х руб., за 1 р. 50 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА

У Менску: галоўнай канторай газ. „Зьвязда“—Савецкал, №63 (3-ці паверх), тэл. 7-81, штудыёна ад 9—3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і развостыкамі газэты.

У правінцыі: аддзяленьнямі выдавецтваў „Ізвестыя“ і „Правда“, аддзяленьнямі Велдзяржывладацтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і усімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

Секаровская жуакоць
ВІТЯЖКА
 ИЗ СЕМЕННЫХ ЖЕЛЕЗ
 ПРИГОТОВЛЕННАЯ ПО СПОСОБУ ПРОФЕССОРА Д-РА БЮХНЕРА

ЦЕНА ФЛАКОНА 2 р.

ИЩЕТСЯ В ПРОДАЖЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САВЕТСКОГО И ГОСУДАРСТВЕННОГО СССР

ВЫСЫЛАЕТСЯ ПО ПРЕДВАРИТЕЛЬНОМУ ЗАКАЗУ ЗА 257. ПЕРЕСЫЛКА УПЛАЧИВАЕТСЯ ЗА НАШ СЧЕТ

ВРАЧАМ
 для СПЕЦИАЛЬНОГО ПО ТРЕБОВАНИЮ ОБСЛЕДОВАТЕЛЯ

МОСКВА ПЕРЦЕНА

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА **„ГАЛЕН-МОСКВА“** Отд. 10

ЗАКАЗЫ ПИСЬМА РАБОТНИКАМ АДРЕСОВАТЬ

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакумэнтны лічдзэ неспраўднымі:

Прываўн. кн. Валчкава К., выд. Заслаўскім РВК.	663	Расонскім РВК.	681
Вуч.-конск. карт. Гладкава П., выд. Заслаўскім РВК.	664	Вуч. конск. карт. Езуфовіча.	682
Вуч.-конск. кніжка № 2578 Кажалуба Р. Х., выд. Далавоўічкім ВВК.	665	Пашпарт Корэун Ю. Б., выд. Сьмідавічкім РВК.	683
Віза Гуляковіча Н., выд. Бардыніскім с.с.	666	Вуч. конск. карт. Газавача Я., выд. Барыніск. РВК.	684
Асабовая найск. кн. № 693 Матрашылло Ф. О., выд. Бягомлянскім РВК.	667	Вуч. конск. карт. № 663. Макарава І. Г., выд. Журавічкім РВК.	685
Вуч.-конская карта Бурачыўскага А., выд. 6. Заслаўскім ВВК.	668	Асабовая кн. Гвозьдэ Ул. М., выд. Аварычкім РВК.	686
Вуч.-конск. карт. № 411 Салешка І. В., выд. Калыльскім РВК.	669	Вуч. конск. карт. № 671 Кажлоўскага С., выд. 6. Целявічкім РВК.	687
Асабовая кн. № 55 Галуза С., выд. Калыльскім РВК.	670	Цырвоваарм. кн. № 922. Ленкова М., выд. Чавуск. РВК.	688
Пасьветчаньне Бондара В. І., выд. Барысавой прыв. каміс.	671	Асабов. кн. № 630 Лабаноўскага М., выд. Халоненічкім РВК.	689
Асабов. кн. № 2 Тарыко П. А., выд. Калыльскім РВК.	672	Вучота. конск. кн. Пархімовіча І., выд. 6. Слаб.-Пырашоўск. ВВК.	690
Пасьведч. Жукоўскага А., выд. Барысавойскім вайск. вуч.	673	Вуч. конск. карт. № 100 Давілава П., выд. Вышацкім ВВК.	691
Вуч. конск. карт. № 219 Бродківа С., выд. Халоненічкім РВК.	674	Пасьведч. чл. ВЛКСМ за № 143-6 Штыкова Я. П., выд. Межычкім райкомам.	692
Пасіёні. кн. № 37 Камінскай С. М., выд. Сладкой стужкавай	675	Прысіп. кн. № 181 Штыкова Я. П., выд. Межычкім вайск. адд.	693
Вуч. конск. кн. № 36 Далавоўскага І., выд. Халоненічкім РВК.	676	Кошт публікацыі аб вуч. аднаго дакумэнту	50 кап.
Асабов. карт. Гладзіна Н. С., выд. Расонск. РВК.	677	Кошт абвесткі аб скасаваньні шлюбу	3 р.
Цырвоваарм. кн. Сьліжоўскага П. В., выд. 2 артваліком.	678		
Вуч. конск. кн. № 1192 Сьліжоўскага В. Е., выд. Смалявічкім РВК.	679		
Квіт. на права палівацьня на № 290 Сьліжоўскага П. В., выд. упоўнаважаным саюзу наліўніч Смалявічкім. р.	680		

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбызаецца да 2-ога гадзіны дня.

СВАЯ ЧАСОВАЯ ПАПІСКА ГАРАНТУЕ
 акуратную дастаўку ГАЗЭТЫ.
 Падпісвайцеся на „ЗЬВЯЗДУ“ на красавік ЗАГАДЗЯ!

ПА СПРАВАХ
 падпіскі і абвестак зьявнецэ па тэлефэну 7-81